

Programowanie Perspektywy
Finansowej 2014-2020

Biuletyn Informacyjny MRR - nr 2/2013
marzec-kwiecień

Biuletyn Programowanie Perspektywy Finansowej 2014-2020 - wstęp

Zgodnie z zapowiedziami przekazujemy drugi numer biuletynu dotyczącego programowania perspektywy finansowej 2014-2020. Cieszymy się, że pierwszy numer spotkał się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem. Ponownie prezentujemy zarówno zagadnienia horyzontalne, jak i te związane z przygotowaniem poszczególnych programów operacyjnych, a także uaktualnione harmonogramy spotkań oraz listy kontaktów służbowych do osób zaangażowanych w programowanie.

Zapraszamy do zgłaszania wszelkich uwag i sugestii do obecnego i kolejnych numerów Biuletynu na adres mailowy: programowanie_2014_2020@mrr.gov.pl.

Przygotowanie Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych - harmonogram prac

1. Umowa Partnerstwa

Trwają intensywne prace nad projektem Umowy Partnerstwa. Powstanie on na bazie przyjętych przez Radę Ministrów 15 stycznia br. Założeń Umowy Partnerstwa, z wykorzystaniem rozstrzygnięć o charakterze horyzontalnym oraz efektów nieformalnych dyskusji z Komisją Europejską. Równolegle trwa ewaluacja ex-ante Założeń / projektu Umowy Partnerstwa. Planowane jest rozpoczęcie nieformalnych konsultacji projektu Umowy z Komisją w czerwcu br. (nie jak wcześniej przewidywano w maju br., ze względu na brak rozstrzygnięć części zagadnień na poziomie europejskim). Niezależnie jednak od tego, oficjalne negocjacje Umowy powinny rozpocząć się zgodnie z planem, w grudniu 2013 r. Należy przy tym zwrócić uwagę, że termin rozpoczęcia negocjacji z KE jest uzależniony od tempa procedowania z tymi dokumentami w ramach komitetów Rady Ministrów, a co za tym idzie daty przyjęcia ich przez rząd. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że może to stanowić poważne ryzyko jeśli chodzi o dotrzymanie założonych terminów.

2. Programy operacyjne

Zgodnie ze zaktualizowanym harmonogramem prac nad dokumentami na nową perspektywę finansową, przygotowane zostały wstępne projekty programów operacyjnych finansowanych w ramach polityki spójności oraz programu Rybactwo i Morze finansowanego (w ramach Wspólnej Polityki Rybołówstwa) oraz zarys programu wspierającego rozwój obszarów wiejskich (w ramach Wspólnej Polityki Rolnej).

Kolejnym krokiem jest analiza wstępnych projektów programów pod kątem ich zgodności z Założeniami Umowy Partnerstwa oraz zasadami określonymi w *Podręczniku systemu programowania i wdrażania programów operacyjnych 2014-2020*.

Weryfikacja projektów programów dokonywana przez MRR będzie dotyczyła takich kwestii jak:

- Konstrukcja osi priorytetowych;
- Logiki programowania, tj. powiązań „cel-rezultat-działanie-wskaźnik”;
- Sposobu uwzględnienia wymiaru terytorialnego w programie;
- Priorytetyzacji inwestycji oraz planu finansowego;
- Wskaźników, ram wykonania oraz monitorowania .

Institucja Koordynująca RPO (MRR) zebrała zarysy RPO przygotowane przez IZ RPO. Po przeprowadzonej analizie IZ RPO zostały poproszone o przesłanie poprawionych programów do 19 kwietnia 2013 r. Szczegółowe informacje nt. powyżej wymienionych kwestii przekazemy w kolejnym numerze Biuletynu.

Przygotowanie programów operacyjnych

I. Grupy robocze wspierające przygotowanie programów operacyjnych

Zgodnie z **uchwałą przyjętą podczas posiedzenia Zespołu Międzyresortowego** w dn. 4 lutego 2013 r., większość instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie programów operacyjnych rozpoczęły prace w grupach roboczych wspierających przygotowanie programów. Zgodnie z informacjami na dzień 19 kwietnia powołane zostały grupy robocze dla wszystkich krajowych programów operacyjnych finansowanych z polityki spójności. Do udziału w pracach ww. grup zostali zaproszeni przedstawiciele samorządów województw oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Zestawienie w załączeniu.

Rozpoczęły prace grupy robocze dla następujących programów EWT: Polska-Słowacja, Czechy-Polska, Litwa-Polska.

Utworzone zostały również: grupa wspierająca przygotowanie programu operacyjnego Rybactwo i Morze, a także grupa wspierająca przygotowanie programu rozwój obszarów wiejskich na lata 2014-2020, prowadzone zgodnie z kompetencjami w MRiRW.

Również w regionach powoływane są grupy robocze ds. wsparcia przygotowania Regionalnych Programów Operacyjnych. Powołane zostały grupy w następujących województwach: lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, śląskim, warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim.

I. Program operacyjny dotyczący innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw (PO Inteligentny Rozwój - POIR)

1. Postęp prac nad programem

W marcu 2013 r. w ramach pracy Grupy roboczej ds. przygotowania PO Inteligentny Rozwój odbyły się dwa spotkania tematyczne:

- **08.03.2013 r. - spotkanie dotyczące wsparcia klastrów w perspektywie finansowej 2014-2020.**

Na spotkaniu omówione zostały kierunki i założenia wsparcia klastrów w Polsce zgodnie z rekomendacjami Grupy roboczej ds. polityki klastrowej.

W dyskusji w czasie spotkania uczestniczyli **przedstawiciele kilku najważniejszych klastrów**, co umożliwiło poznanie ich opinii na temat rekomendacji opracowanych przez ww. grupę roboczą.

W czasie spotkania ustalono, że w ramach PO IR wsparcie powinno być kierowane do tzw. **klastrów kluczowych**, najistotniejszych i posiadających największy potencjał rozwojowy, nie tylko w skali kraju, ale także w skali międzynarodowej. Wybór klastrów kluczowych nastąpiłby w trybie **otwartego konkursu** zorganizowanego przez wskazany (na późniejszym etapie) podmiot publiczny, z udziałem uznanych ekspertów dokonujących oceny według przyjętych kryteriów. Mogłyby one korzystać w ramach PO IR z dedykowanych im działań (rozwój samego klastra, wsparcie dla koordynatorów), ale także otrzymałyby pewne preferencje przy ubieganiu się o wsparcie z instrumentów dla nich dostępnych, ale nie dedykowanych (np. wsparcie na badania i rozwój, internacjonalizację). Preferencje te wyrażałyby się przede wszystkim poprzez przyznanie dodatkowych punktów za fakt bycia klastrem kluczowym. Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia preferencyjnych warunków wsparcia klastrów kluczowych (np. w ramach kryteriów wyboru projektów) również w **innych programach operacyjnych**.

- **15.03.2013 r. – spotkanie dotyczące wsparcia Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) w perspektywie finansowej 2014-2020.**

W czasie spotkania zaprezentowano doświadczenia wsparcia IOB w latach 2007-2013 oraz przedstawiono propozycje rozwiązań na nową perspektywę finansową.

W dyskusji w czasie spotkania uczestniczyli **przedstawiciele Instytucji Otoczenia Biznesu** – parków naukowo-technologicznych, centrów transferu technologii, inkubatorów przedsiębiorczości, aniołów biznesu – co umożliwiło poznanie ich doświadczeń wynikających z realizacji projektów współfinansowanych z bieżącej perspektywy finansowej oraz opinii i propozycji rozwiązań do wprowadzenia w perspektywie finansowej 2014-2020.

Najważniejsze wnioski z dyskusji w czasie spotkania:

- należy **ograniczyć inwestycje w infrastrukturę** IOB (budynki, wyposażenie biur, itp.), natomiast możliwe jest finansowanie nowoczesnych laboratoriów,
- należy dążyć do **urynkowienia wsparcia** IOB opierając się na potrzebach przedsiębiorców oraz wykorzystując w tym zakresie doświadczenia innych krajów (wsparcie popytowe),
- konieczna jest **konsolidacja oraz szersza współpraca** pomiędzy poszczególnymi IOB, tak aby oferowane przez nie usługi były komplementarne (dążenie do połączenia potencjałów, współpraca),
- profesjonalizacja IOB powinna prowadzić do ich **specjalizacji**,
- instrumenty wsparcia inkubatorów przedsiębiorczości i aniołów biznesu powinny służyć **generowaniu wkładu prywatnego**, co zwiększy skuteczność i efektywność wydatkowania środków publicznych,
- należy rozważyć szersze stosowanie modeli wsparcia wykorzystujących **koinwestycje**,
- wsparcie na poziomie krajowym powinno obejmować wyspecjalizowane usługi, które mają przyczynić się do wspierania **innowacyjności** oraz projekty systemowe dotyczące **standaryzacji usług**.

2. Planowane spotkania

- W kwietniu br., planowane prowadzenie dalszych uzgodnień z przedstawicielami Banku Światowego w sprawie zaangażowania ich do przeprowadzenia analizy spełnienia warunkowości ex-ante dla celu tematycznego 1.

W kwietniu odbyło się posiedzenie Grupy roboczej ds. PO Inteligentny Rozwój, w trakcie którego omówiono pierwszą wersję projektu programu oraz wyznaczono termin składania uwag pisemnych na 16 kwietnia. W dniu 16 kwietnia PO IR został przekazany do DKS.

- W ramach przygotowania PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 na przełomie maja i czerwca br., planowane jest przeprowadzenie **spotkań regionalnych** w 7 następujących miastach wojewódzkich Polski: Gdańsk, Wrocław, Białystok, Kraków, Katowice, Szczecin i Warszawa.

3. Ewaluacja ex-ante

W marcu br. rozstrzygnięty został przetarg na wykonanie ewaluacji ex-ante Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Umowa z wybranym wykonawcą - występującymi wspólnie PSDB Sp. z o.o. oraz Regio Group Sp. z o.o. - umowa została zawarta 3 kwietnia 2013 r.

4. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Pod koniec marca br. wystosowano pisma do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Głównego Inspektora Sanitarnego, w których zwrócono się o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu PO IR.

II. Program operacyjny dotyczący gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego (PO Infrastruktura Zrównoważonego Rozwoju – POIZR)

1. W opinii IZ, konieczne są dalsze prace nad odpowiednim przygotowaniem części diagnostycznej warunkującej prawidłowe zaplanowanie interwencji programu. Niestety, analizując opis sytuacji w poszczególnych obszarach tematycznych, brakuje zachowania związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zidentyfikowanymi potrzebami, a planowanymi kierunkami wsparcia. Daje się w dalszym ciągu zauważyć dominację myślenia sektorowego w planowaniu działań, bez uwzględnienia potrzeb dotyczących specyfiki poszczególnych terytoriów (tzw. strategicznych obszarów interwencji w ramach programu).
2. Planowana organizacja dalszej pracy
 - I połowa kwietnia – kontynuacja prac zespołu zadaniowego, spotkania wspólne oraz sektorowe (szczegółowy zakres prac będzie na bieżąco przekazywany, zgodnie z przyjętym podziałem na trzy grupy tematyczne: ds. transportowych, ds. środowiska i ds. energetyki).
 - II połowa kwietnia – drugie spotkanie Grupy roboczej (dyskusja nad rozwiązaniami wypracowanymi przez zespół zadaniowy, rozważane indywidualnie, pogłębiona prezentacja danego sektora).
 - II połowa kwietnia – kontynuacja prac zespołu zadaniowego, spotkania wspólne i sektorowe (szczegółowy zakres prac będzie na bieżąco przekazywany, zgodnie z podziałem na trzy grupy tematyczne).

3. Ewaluacja ex-ante

Wniosek o wszczęcie postępowania został przekazany do Biura Dyrektora Generalnego MRR. Trwają prace nad SIWZ.

4. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

W kwietniu br. planuje się wystąpić do właściwych organów (tj. Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Głównego Inspektora Sanitarnego) z wnioskiem o określenie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu programu operacyjnego, ponadto trwają prace nad SIWZ.

III. Program operacyjny dotyczący rozwoju cyfrowego (PO Polska Cyfrowa - POPC)

1. Postęp prac na programami operacyjnymi i innymi dokumentami

W miesiącu marcu 2013 r. kontynuowane były prace mające na celu przygotowanie pierwszej wersji projektu PO PC, która ostatecznie opracowana została w dniu 29 marca br.

Ponadto prowadzone były dalsze konsultacje odnośnie aspektów programowania, jak również wdrażania przyszłej interwencji w ramach PO PC, w tym w obszarze tworzenia infrastruktury sieci szerokopasmowych z przedstawicielami m.in. przedsiębiorstw telekomunikacyjnych, Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz urzędów administracji publicznej. Dyskutowane były również założenia planowanych do przeprowadzenia analiz mających na celu zapewnienie strategicznego podejścia do planowania przyszłej interwencji w ramach programu w zakresie sieci szerokopasmowych oraz rozwoju e-usług i e-administracji.

W ramach pełnienia przez DRC funkcji koordynatora realizacji celu tematycznego 2. *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych* w ramach przyszłej umowy partnerstwa, zorganizowano spotkanie z przedstawicielami instytucji zarządzających regionalnymi programami operacyjnymi, celem omówienia założeń podziału obszarów wsparcia ww. celu na poziomie regionalnym oraz krajowym, również w zakresie kompetencji cyfrowych, jak również doświadczeń płynących z wdrażania tego typu projektów w obecnej perspektywie finansowej.

2. Efekty spotkań grup roboczych

W miesiącu marcu nie odbyło się spotkanie Grupy do spraw przygotowania programu operacyjnego dotyczącego rozwoju cyfrowego (PO PC) oraz koordynacji celu tematycznego 2. *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych*.

3. Planowane spotkania i inne kwestie

W dniu 5 kwietnia br. odbyło się spotkanie podgrupy roboczej ds. e-gospodarki, którego celem było omówienie planowanego zakresu wsparcia w tym obszarze w ramach PO PC. Podobne spotkanie zaplanowano również w kwietniu w odniesieniu do obszaru e-administracji

W dniu 18 kwietnia br. odbyło się II spotkanie Grupy do spraw przygotowania programu operacyjnego dotyczącego rozwoju cyfrowego (POC) oraz koordynacji celu tematycznego 2. *Poprawa dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych*. Przedmiotem dyskusji podczas posiedzenia Grupy POC była wersja 1.0 Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (więcej szczegółów na temat ustaleń ze spotkania w kolejnym

biuletynie). Zaproszeni goście zostali również poinformowani na temat dalszego harmonogramu prac nad POC, tj.:

- 26.04.br.- spotkanie podgrupy POC ds. e-administracji
- 6.05 br. - II spotkanie podgrupy POC ds. e-gospodarki
- 7.05 br. - spotkanie podgrupy POC ds. e-kompetencji.

Kolejne posiedzenie Grupy POC planowane jest pod koniec maja br.

Ponadto, planuje się kontynuowanie prac związanych z opracowaniem analizy projektów realizowanych przy udziale środków unijnych perspektywy finansowej 2007-2013, ale również innych środków, w zakresie e-administracji oraz elektronicznych rejestrów i usług publicznych.

4. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

29 marca zostało przekazane pismo do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Głównego Inspektora Sanitarnego, celem uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu programu.

5. Ewaluacja ex ante

Uzgodniono i opracowano dokumentację przetargową dla postępowania na wybór wykonawcy ewaluacji ex-ante PO PC, które zostało ogłoszone w dniu 20 marca br. Obecnie trwa analiza 6 ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na ogłoszenie.

IV. Program operacyjny dotyczący Polski Wschodniej (PO Rozwój Polski Wschodniej - PORPW)

1. Postęp prac nad programem

- a) W marcu przesłano do członków Grupy Roboczej *Konspekt PO PW 2014-2020* oraz zebrano uwagi do dokumentu.
- b) W dn. 29 marca do członków Grupy roboczej przesłano pierwszy roboczy projekt Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020.
- c) W marcu odbyły się trzy spotkania tematyczne poświęcone poszczególnym obszarom wsparcia przewidzianym w PO PW 2014-2020:
 - 1 marca – spotkanie dotyczące CT 4 i CT 7,
 - 21 marca – spotkanie dotyczące PI 3.2,
 - 25 marca – spotkanie dotyczące PI 3.3.

2. Ustalenia ze spotkań

- **W dniu 1 marca 2013 r.** odbyło się spotkanie poświęcone wsparciu PO PW 2014-2020 w obszarze transport, w którym wzięli udział przedstawiciele urzędów marszałkowskich, urzędów miast wojewódzkich Polski Wschodniej, reprezentanci Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz przedstawiciele właściwych departamentów MRR.

Najważniejsze konkluzje ze spotkań:

1. Na spotkaniu przedstawiono projekt zakresu wsparcia obszaru transport miejski (cel 4.), który został uzupełniony o propozycje uczestników spotkania.
2. W zakresie transportu drogowego (cel 7.) zaprezentowano wstępną propozycję zakresu wsparcia, dotyczącą budowy obwodnic wewnętrznych miast oraz budowy/przebudowy miejskich węzłów komunikacyjnych wraz z odcinkami dróg wyprowadzającymi ruch z miasta,
3. Najwięcej uwag i pytań ze strony przedstawicieli urzędów marszałkowskich i urzędów miast wojewódzkich Polski Wschodniej padło w kwestii:
 - delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych
 - oraz zakresu i sposobu wsparcia w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych planowanego w regionalnych programach operacyjnych.
 - **W dniu 21 marca 2013 r.** odbyło się spotkanie na temat proponowanego zakresu wsparcia programu operacyjnego dla Polski Wschodniej 2014-2020 w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2.: *Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji.*

Dyskusja dotyczyła projektowanego wsparcia w zakresie internacjonalizacji MŚP oraz działań na rzecz zwiększenia inwestycji w Polsce Wschodniej.

Na spotkanie zostali zaproszeni przedstawiciele Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Urzędów Marszałkowskich, Ministerstwa Gospodarki, Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Urzędów Miast i Centrów Obsługi Inwestora oraz PKPP Lewiatan.

Najistotniejsze konkluzje ze spotkania:

1. Uczestnicy spotkania wyrazili zgodę w zakresie proponowanych w PO PW działań związanych z internacjonalizacją działalności MŚP mających na celu wzrost eksportu i kontaktów międzynarodowych. W tym celu w PO PW należy stworzyć możliwość wsparcia MŚP poprzez kompleksowe doradztwo oraz wspierać udział przedsiębiorców z Polski Wschodniej w międzynarodowych targach branżowych.
2. Ustalono, że w PO PW 2014-2020 powinny być realizowane działania zmierzające do zwiększenia inwestycji w Polsce Wschodniej, takie jak: udział przedsiębiorców i samorządów z Polski Wschodniej w zagranicznych misjach wyjazdowych oraz organizacja misji przyjazdowych zagranicznych inwestorów na terenie Polski Wschodniej.
3. Podkreślono, że warunkiem efektywności wsparcia dla MŚP w zakresie internacjonalizacji jest kompleksowość wsparcia przy zachowaniu selektywności podejścia – koncentracji na określonych sektorach gospodarki Polski Wschodniej wynikających z aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020.
 - **W dniu 25 marca 2013 r.** odbyło się spotkanie dotyczące zakresu wsparcia w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.3: *Wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług, w zakresie wsparcia tworzenia i rozwoju markowych produktów turystycznych.*

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Polskiej Organizacji Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnych Organizacji Turystycznych, Urzędów Marszałkowskich, Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Najistotniejsze konkluzje ze spotkania:

1. Uczestnicy spotkania wyrazili poparcie w kwestii proponowanych działań w tym obszarze mających na celu stymulowanie powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorcami poprzez tworzenie i rozwój sieciowych produktów turystycznych o znaczeniu co najmniej ponadregionalnym.
2. Dyskusja dotyczyła wskazania potencjalnych beneficjentów projektowanego wsparcia.
- **W dniu 3 kwietnia 2013 r.** odbyło się spotkanie z przedstawicielami samorządów województw Polski Wschodniej, poświęcone strategicznym kierunkom działań dedykowanych Polsce Wschodniej i systemowi realizacji zaktualizowanej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020* w kontekście przygotowywania regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
- **W dniu 8 kwietnia 2013 r.** odbyło się posiedzenie Grupy roboczej do spraw przygotowania Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020.

Przetarg na ewaluację ex-ante został ogłoszony na początku kwietnia.

3. Polska Wschodnia w innych programach operacyjnych

W dniu 19 marca 2013 r. z inicjatywy DPP odbyło się **spotkanie w sprawie roli kontraktu terytorialnego w systemie realizacji zaktualizowanej Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 i pozostałych strategii ponadregionalnych** z udziałem kierownictwa DKS i DRC. Głównym celem spotkania było uzgodnienie roli kontraktu jako mechanizmu przejścia między strategiami ponadregionalnymi a programami operacyjnymi oraz ustalenie sposobu uwzględniania interwencji rozwojowych na rzecz Polski Wschodniej jako Obszaru Strategicznej Interwencji w poszczególnych programach operacyjnych na lata 2014-2020. W wyniku przeprowadzonej dyskusji uzgodniono, że:

- kontrakt terytorialny będzie właściwym mechanizmem umożliwiającym przejście od menu działań sformułowanych w makroregionalnej Strategii do priorytetów/działania w poszczególnych programach operacyjnych;
- interwencja kierowana do Polski Wschodniej jako OSI powinna być zgodna z kierunkami wynikającymi z SPW;
- w celu ułatwienia identyfikacji priorytetów lub działań, które mają znaczenie dla realizacji SPW, DPP zaproponował umieszczenie w projekcie części ogólnej mandatu rządowego do kontraktu terytorialnego tzw. „tabeli przejścia”, pełniącej rolę zestawienia przyporządkowującego poszczególne kierunki wsparcia z menu działań strategii do celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych unijnej polityki spójności (materiał ten został przygotowany i przekazany do DKS);
- mandat rządowy przygotowywany na potrzeby negocjacji kontraktu terytorialnego z regionami powinien zawierać główne strategiczne przedsięwzięcia wynikające ze strategii lub kryteria wyboru przedsięwzięć wspierających realizację celów wskazanych w Strategii. Docelowo w kontraktach i programach operacyjnych

powinny znaleźć się przedsięwzięcia lub mechanizmy wdrażania (np. kryteria wyboru) oznaczone jako kluczowe dla realizacji SPW;

- przedstawiciel DPP będzie uczestniczył w pracach zespołu negocyjacyjnego dla kontraktu w zakresie regionów objętych strategiami ponadregionalnymi;
- podczas spotkania przyjęto także propozycję DPP, aby system monitorowania SPW opierał się w całości na instytucjach funkcjonujących w systemie realizacji Umowy Partnerstwa lub w systemie monitorowania polityki rozwoju. W ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa zostanie powołany Podkomitet Polski Wschodniej, który w szczególności będzie zajmował się koordynowaniem wsparcia oznaczonego jako kluczowe dla realizacji celów Strategii. DKS zaproponował, żeby takie tematyczne podkomitety powstawały również dla innych wymiarów interwencji, gdyż zgodnie z intencją tego departamentu w każdym programie powinna zostać zaplanowana interwencja dla wszystkich typów OSI. Kwestią do rozwiązania na kolejnych etapach prac nad kontraktem i programami jest nakładanie się typów OSI w poszczególnych programach – na terenie OSI „Polska Wschodnia” znajdują się wszystkie inne typy OSI: obszary wiejskie, miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji, obszary w szczególności wiejskie o najniższym dostępie do dóbr i usług, obszary przygraniczne.

V. Program operacyjny dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego oraz dobrego rządzenia (PO Wiedza Edukacja Rozwój – PO WER)

1. Postęp prac nad PO WER

Do końca marca br. przygotowane zostały następujące elementy programu krajowego EFS 2014-2020, o roboczej nazwie *PO Wiedza, Edukacja, Rozwój*:

- a. **Analiza kluczowych dla PO WER dokumentów strategicznych**, zarówno unijnych jak i krajowych. Analiza ta nakreśliła ramy, w których będą dokonywane reformy systemów i struktur w obszarze zatrudnienia, oświaty, szkolnictwa wyższego, włączenia społecznego, zdrowia oraz adaptacyjności.
- b. **Diagnoza społeczno-gospodarcza**, która stanowi metaewaluację dotychczasowych badań i analiz w obszarach wsparcia programu krajowego EFS.
- c. **Rozdział dotyczący osi priorytetowych**. Zawiera on opis trzech osi priorytetowych, które opierają się na właściwych dla poziomu krajowego priorytetach inwestycyjnych dla celów tematycznych 8-11. Dla każdej osi priorytetowej oraz dla każdego priorytetu inwestycyjnego określone zostały cele ogólne i cele szczegółowe, efekty realizacji oraz przykładowe typy operacji. Opis czwartej osi priorytetowej odnosi się do pomocy technicznej.
- d. **Opis systemu informatycznego** dla programu.
- e. **Uzyskano zwolnienie** przez Głównego Inspektora Sanitarnego (18 lutego br.) oraz Generalną Inspekcję Ochrony Środowiska (27 lutego br.) z **dokonania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**.

W zakresie przeprowadzenia **ewaluacji ex-ante** programu, 28 marca br. wybrano w tym zakresie wykonawcę (firmę GHK). W pierwszej połowie kwietnia br. odbyło się spotkanie inicjujące współpracę z wykonawcą.

2. Efekty spotkań grup roboczych i zespołów zadaniowych

W marcu br. odbyły się następujące spotkania:

– 6,7 marca br. – warsztaty nt. Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

W trakcie pierwszego dnia warsztatów odbyły się posiedzenia poszczególnych zespołów zadaniowych. Na warsztatach, w ramach poszczególnych bloków tematycznych, przedstawione zostały wypracowane z odpowiednimi resortami fiski poszczególnych osi priorytetowych. Celem prowadzonej dyskusji było wysłuchanie opinii szerokiego grona interesariuszy i wypracowanie optymalnego kształtu poszczególnych osi priorytetowych, w tym zweryfikowania adekwatności celów do osiągnięcia, które zostały sformułowane w ramach materiału wyjściowego.

W spotkaniu udział wzięli:

- Przedstawiciele resortów i agencji (MPiPS, MEN, MNiSW, MZ, MAiC, PARP, NCBiR, MSiT, MKiDN, RCL);
- Przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego;
- Przedstawiciele pracodawców i związków zawodowych biorących udział w pracach Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych;
- Przedstawiciele Konwentu Marszałków Województw RP;
- Przedstawiciele Konwentu Dyrektorów WUP;
- Przedstawiciele Konwentu Dyrektorów ROPS;
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach wsparcia;
- Przedstawiciele środowisk akademickich;
- Eksperci.

Wnioski sprecyzowane w trakcie warsztatów do poszczególnych obszarów krajowego programu operacyjnego EFS na lata 2014-2020, zostały uwzględnione w opisach osi priorytetowych i w nowej wersji stanowiły przedmiot dyskusji Grupy roboczej ds. przygotowania programu operacyjnego dotyczącego rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego oraz dobrego rządzenia oraz koordynacji celów tematycznych 8-11, której posiedzenie odbyło się 14 marca br.

– 14 marca br. – posiedzenie Grupy roboczej ds. przygotowania programu operacyjnego dotyczącego rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego oraz dobrego rządzenia oraz koordynacji celów tematycznych 8-11

Spotkanie zostało podzielone na dwa bloki tematyczne:

- 1) w ramach pierwszego bloku spotkania został omówiony dotychczas wypracowany zakres krajowego programu operacyjnego EFS na lata 2014-2020, uwzględniający wnioski z dyskusji przeprowadzonej w trakcie warsztatów 6 i 7 marca 2013 r.
- 2) w ramach drugiego bloku spotkania (w którym dodatkowo uczestniczyli przedstawiciele poszczególnych regionów) omówiono propozycje mechanizmów zapewnienia koordynacji działań realizowanych w ramach środków EFS w latach

2014-2020 na poziomie krajowym i regionalnym. W trakcie spotkania odniesiono się przede wszystkim do następujących kwestii:

- **celów koordynacji, jej modeli i instrumentów** – przedstawiono przyczyny, dla których koordynacja jest niezbędna oraz instrumenty koordynacji (legislacyjne, tj. ustawy i rozporządzenia oraz pozalegislacyjne, tj. wytyczne, zalecenia, grupy robocze);
- **zakresu koordynacji w poszczególnych celach tematycznych** – podczas spotkania przedstawiono przykładowe obszary koordynacji w celach tematycznych 8-10. sformułowane w oparciu o materiały przekazywane przez do MRR w tym zakresie przez poszczególne resorty;
- **procesów wdrożeniowych i kwestii horyzontalnych, które wymagają koordynacji** – dyskusji poddano kwestie poszczególnych procesów wdrożeniowych, takich jak monitorowanie, ewaluacja, zarządzanie finansowe, zarządzanie alokacją, a także kwestie horyzontalne, takie jak pomoc publiczna czy równość szans kobiet i mężczyzn.

W posiedzeniu Grupy roboczej uczestniczyli:

- Przedstawiciele resortów i agencji (MPiPS, MEN, MNiSW, MZ, MAiC, PARP, NCBiR, MSiT, MKiDN, RCL);
- Przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego;
- Przedstawiciele pracodawców i związków zawodowych biorących udział w pracach Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych;
- Przedstawiciele Konwentu Marszałków Województw RP;
- Przedstawiciele Konwentu Dyrektorów WUP;
- Przedstawiciele Konwentu Dyrektorów ROPS;
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach wsparcia;
- Przedstawiciele środowisk akademickich.

Ponadto, w drugiej części spotkania uczestniczyli przedstawiciele regionów.

W wyniku dotychczasowych prac DZF oraz dyskusji przeprowadzonych w trakcie ww. warsztatów i Grupy roboczej, opracowana została pierwsza robocza wersja zarysu krajowego programu EFS na lata 2014-2020, o roboczej nazwie *PO Wiedza, Edukacja, Rozwój*. **Materiał** ten, jako wersja wyjściowa do dalszej dyskusji nad możliwościami wsparcia poszczególnych obszarów tematycznych, **został rozesłany** w dniu **21 marca br.** szerokim rozdzielnikiem, do członków Grupy roboczej oraz pozostałych interesariuszy zaangażowanych w prace nad dokumentem.

3. Dalsze działania

W celu wyjaśnienia kwestii problematycznych i dyskusyjnych występujących w poszczególnych obszarach objętych PO WER w kwietniu br. zostaną zorganizowane następujące spotkania:

- spotkania bilateralne z odpowiednimi resortami, Radą Działalności Pożytku Publicznego, partnerami społecznymi;

- warsztaty dotyczące celu tematycznego 10 (4-5 kwietnia br.);
- warsztaty dotyczące celu tematycznego 8 i 9 (18-19 kwietnia br.);
- w połowie kwietnia br. (wstępny termin 16 kwietnia br.) zaplanowano kolejne spotkanie z Komisją Europejską na którym możliwe będzie powrót do dyskusji nad kwestiami wymagającymi dalszych wyjaśnień.

W kolejnym etapie prac zostaną także rozpoczęte prace nad systemem wdrażania, wypracowaniem oczekiwanych efektów oraz wskaźników rezultatu i produktu.

VI. Program pomocy technicznej (PO Pomoc Techniczna - PO PT)

1. Postęp prac nad programem

W dniu 20 marca 2013 r. odbyło się posiedzenie Grupy roboczej do spraw wsparcia przygotowania Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Na spotkaniu zaprezentowany został stan prac nad przygotowaniem programu oraz wstępny kształt osi priorytetowych.

Poruszone zostały kwestie związane z kształtem systemu pomocy technicznej na przyszłą perspektywę finansową 2014-2020, w szczególności dotyczące podziału zakresu wsparcia pomiędzy PO PT oraz komponenty pomocy technicznej oraz rekomendacji dla priorytetów pomocy technicznej w pozostałych programach operacyjnych.

W ramach dyskusji członkowie grupy nie zgłosili zastrzeżeń co do zasadniczej konstrukcji programu, zgłosili natomiast kilka propozycji w zakresie rozszerzenia zakresu planowanych interwencji, zasygnalizowane zostało większe zapotrzebowanie na wsparcie partnerów społeczno-gospodarczych środkami pomocy technicznej w związku z ich przewidywanym większym zaangażowaniem we wdrażanie funduszy europejskich. Zdaniem przedstawicieli Instytucji Zarządzającej część postulatów jest możliwa do uwzględnienia w PO PT 2014-2020, niektóre natomiast wykraczają poza cel pomocy technicznej i powinny być raczej skierowane do programu operacyjnego finansowanego ze środków EFS.

Odnosnie relacji pomiędzy pomocą techniczną w funduszu rolnym a pomocą techniczną w programach operacyjnych finansowanych z EFRR, EFS oraz FS, wzajemna koordynacja powinna polegać raczej na wymianie doświadczeń niż na dążeniu do ujednoczenia reguł w przypadku gdy fundusze rolne i strukturalne są wdrażane na innych zasadach.

W dniach 12 i 16 kwietnia odbyły się spotkania koordynacyjne pomocy technicznej. W ich trakcie ustalono, że programy operacyjne powinny zawierać jedną oś priorytetową dedykowaną pomocy technicznej finansowaną z jednego funduszu. Biorąc pod uwagę wysokość alokacji z poszczególnych funduszy przeznaczonych na poszczególne programy powinien to być EFFR, za wyjątkiem województwa mazowieckiego gdzie wskazany jest EFS, a także, że Instytucje zarządzające poddadzą ponownej analizie swoje zapotrzebowanie na środki pomocy technicznej. Dodatkowo ustalono, że ze środków pomocy technicznej będzie finansowany system ZIT. Na poziomie miast wojewódzkich będzie on dofinansowany w ramach POPT, zaś na poziomie miast regionalnych i subregionalnych ze środków pomocy technicznej regionalnych programów operacyjnych. Ponadto poszczególne instytucje zarządzające powinny przewidzieć w ramach osi priorytetowych pomocy technicznej środki na weryfikację dokumentacji dla projektów strategicznych. Ze środków POPT finansowane będzie natomiast jedynie wsparcie o charakterze horyzontalnym (np. szkoleniowe, w zakresie wydawania publikacji). W przyszłej perspektywie finansowej nie będzie możliwości dofinansowania operacji w ramach pomocy technicznej na poziomie 100%. Bardzo ważne

jest również ustalenie jednolitego systemu wsparcia partnerów społecznych ze środków pomocy technicznej, dlatego też poszczególne instytucje mają przesłać propozycje i komentarze w tym zakresie.

Kolejne spotkanie grupy roboczej ds. wsparcia przygotowania POPT 2014 -2020 zaplanowano w maju.

VII. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EWT, EIS)

Na forum międzynarodowym mają miejsce rozmowy państw członkowskich z Komisją Europejską na temat Europejskiej Współpracy Terytorialnej. W marcu 2013 r. odbyły się dwa spotkania, w trakcie których przedstawiciele Komisji zaprezentowali założenia przepisów prawnych dotyczących realizacji programów po 2014 roku. Przedstawiono opracowania dotyczące struktury dokumentów programowych oraz sposób przygotowania ich części strategicznych. Omówiono również zakres porozumień, które będą zawierane pomiędzy państwami członkowskimi przed zatwierdzeniem danego programu. Następne spotkanie z Komisją Europejską odbędzie się w Brukseli w dniach 22-23 kwietnia 2013 r.

W odniesieniu do informacji przekazanych w poprzednim numerze biuletynu, sytuacja pozostaje bez zmian w zakresie programów: Polska-Słowacja, Polska-Rosja, Interreg VC oraz programów na granicy polsko-niemieckiej. Poniżej krótkie informacje na temat wydarzeń w związku z okresem programowania 2014-2020 w pozostałych programach, w których uczestniczy Polska:

Program Południowy Bałtyk

7 marca 2013 r. odbyło się spotkanie grupy roboczej mające na celu przeanalizowanie dotychczasowych doświadczeń z wdrażania programu w kontekście wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych w przyszłej perspektywie finansowej. Dyskusja w tym zakresie pozostaje otwarta. 18 marca 2013 r. Instytucja Zarządzająca Programem (MRR) ogłosiła nabór ekspertów do wykonania analizy społeczno-ekonomicznej i SWOT dla przyszłego Programu.

Program Czechy-Polska

26 marca br. w Kudowie Zdroju miało miejsce drugie posiedzenie polsko-czeskiej grupy roboczej ds. nowego okresu programowania, na którym omówiono aktualny stan prac nad częścią analityczną przyszłego dokumentu programowego. Kolejne spotkania przewidziane są na maj oraz lipiec tego roku. Ich tematem przewodnim będą: sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze wsparcia, strategia nowego programu, jego cele tematyczne oraz priorytety inwestycyjne.

Program Litwa-Polska

18 marca br. w Mikołajkach odbyło się spotkanie grupy roboczej ds. programowania. Rozmawiano o obszarze wsparcia, tematach współpracy oraz grupach beneficjentów, ale nie przyjęto ostatecznych ustaleń w tym zakresie.

Programy Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa

Polska-Białoruś-Ukraina

6 marca 2013 r., podczas pierwszego spotkania grupy roboczej ds. nowego okresu programowania, otwarto debatę o obszarze wsparcia programu. Zatwierdzono

harmonogram prac grupy, związany z przygotowaną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego ekspertyzą dotyczącą przyszłości programu. Kolejne spotkanie zaplanowano wstępnie na jesień 2013 r.

Programy transnarodowe

1. Europa Środkowa

Dyskusja o ostatecznym obszarze wsparcia, w tym o udziale Chorwacji i Ukrainy, trwa nadal. Przedstawiciele Chorwacji będą uczestniczyć w pracach grupy sterującej ds. przygotowania programu, na razie w charakterze obserwatora. W dalszym ciągu nie podjęto jeszcze decyzji o udziale Ukrainy. Poza tym, zatwierdzono raport metodologiczny dotyczący analizy ex-ante i analizy oddziaływania na środowisko – SEA. Przygotowano już dwie części programu operacyjnego: dotyczące analizy regionalnej i sytuacji wyjściowej oraz celów i strategii programu. 16 kwietnia br. odbyło się w Warszawie spotkanie konsultacyjno-informacyjne z udziałem Wspólnego Sekretariatu Technicznego i przedstawicieli konsorcjum opracowującego projekt programu operacyjnego. Stanowiło część międzynarodowego procesu konsultacyjnego, który ma przyczynić się do sformułowania takich celów i priorytetów współpracy, które w jak największym stopniu będą odpowiadały potrzebom potencjalnych beneficjentów transnarodowego programu Europa Środkowa 2014-2020.

Wybrane przez międzynarodową Grupę Sterującą, a komentowane podczas warsztatów seminaryjnych cele tematyczne przyszłej współpracy to:

- wzmocnienie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji
- wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach
- ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
- promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usuwanie niedoborów przepustowości w najważniejszych infrastrukturach sieciowych

Konsultacjom towarzyszy ankieta internetowa służąca, podobnie jak seminarium, zbieraniu opinii na temat propozycji wsparcia tematycznego nowej edycji programu Europa Środkowa.

2. Region Morza Bałtyckiego

Oprócz diskutowanych dotychczas celów tematycznych, tj.: wzmocnienie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji; ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami; promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usuwanie niedoborów przepustowości w najważniejszych infrastrukturach sieciowych), obecnie pojawiła się także propozycja wspierania przez przyszły program wdrażania Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego poprzez wybór 11 celu tematycznego – tj. zwiększenie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji publicznej. Postulat ten spotkał się z poparciem państw.

W kwietniu 2013 r. zorganizowane będą warsztaty dotyczące poszczególnych tematów współpracy, mające na celu zidentyfikowanie priorytetów inwestycyjnych, które cieszą się zainteresowaniem beneficjentów, natomiast w czerwcu 2013 r. odbędzie się kolejne posiedzenie Wspólnego Komitetu Programującego.

VIII. Program dotyczący rozwoju obszarów wiejskich

BRAK WKŁADU

IX. Program dotyczący rozwoju obszarów morskich i rybackich (PO Rybactwo i Morze)

1. Kwestie horyzontalne

W październiku ubiegłego roku Rada UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przyjęła częściowe podejście ogólne w zakresie projektu rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). Dokument ten zakłada realizację pięciu priorytetów:

- a. Promowanie zrównoważonego i zasobooszczędnego rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa;
- b. Wspieranie innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa.;
- c. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb).;
- d. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej;
- e. Wspieranie wdrażania zintegrowanej polityki morskiej.

Powyższe priorytety przekładają się na zakres interwencji w ramach projektowanego programu operacyjnego. Na tej podstawie został również określony podział osi priorytetowych, z przyporządkowaniem odpowiednich środków. 25 lutego br. odbyło się w Brukseli spotkanie Sekretarza stanu Kazimierza Plocke z komisarz ds. polityki morskiej i rybołówstwa Marią Damanaki. Rozmowy dotyczyły pakietu reformy Wspólnej Polityki Rybackiej (głównie tzw. rozporządzenia podstawowego i w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego), którego negocjacje weszły w decydującą fazę. Intencją irlandzkiej prezydencji Rady UE jest osiągnięcie porozumienia z Parlamentem Europejskim do końca czerwca tego roku.

2. Program dotyczący rozwoju obszarów morskich i rybackich (PO Rybactwo i Morze)

W Departamencie Rybołówstwa MRiRW trwają obecnie prace nad przygotowaniem Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020. Dotychczas opracowany został wstępny projekt programu, zawierający m.in. analizę SWOT, opis sektora rybackiego w Polsce, system instytucjonalny wdrażania programu oraz opis działań w zakresie promocji programu.

W resorcie MRiRW przygotowuje się obecnie projekt zarządzenia powołującego Grupę roboczą, w skład której wejdą przedstawiciele strony rządowej, samorządowej, organizacji pozarządowych, środowiska rybackiego oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Do jej głównych zadań będzie należało wspieranie Ministra w pracach nad programem operacyjnym, w szczególności wypracowywanie, omawianie, analizowanie i konsultowanie rozwiązań w zakresie zagadnień horyzontalnych, finansowych i innych. Ponadto, Grupa będzie opiniowała, analizowała i omawiała wnioski płynące z dokumentów związanych z przeprowadzeniem ewaluacji ex-ante i oceną oddziaływania na środowisko programu operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020, a także monitorowała postępy w wypełnianiu warunkowości ex-ante.

3. Przewidywany harmonogram prac w zakresie EFMR

Kwiecień 2013 r.	Głosowanie nad projektem rozporządzenia o EFMR w Komisji ds. Rybołówstwa (PECH) Parlamentu Europejskiego.
------------------	---

Maj/czerwiec 2013 r.	Rada Unii Europejskiej planuje przyjęcie drugiej części podejścia ogólnego w zakresie projektu rozporządzenia o EFMR.
Czerwiec 2013 r.	Głosowanie plenarne w Parlamencie Europejskim.
Druga połowa 2013 r.	Rozmowy trójstronne między Radą UE, Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim w celu uzgodnienia ostatecznego kształtu projektu rozporządzenia o EFMR.

Zagadnienia horyzontalne

1. Projekty strategiczne wybierane w trybie pozakonkursowym

Na spotkaniu Międzyresortowego Zespołu do spraw Programowania i Wdrażania Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej w dniu 21 marca br. Departament Wsparcia Projektów Partnerstwa Publiczno-Prywatnego zaprezentował dokument pt. *Projekty pozakonkursowe w okresie 2014-2020. Zasady identyfikacji projektów strategicznych w ramach prac nad programami operacyjnymi.*

Niniejszy dokument przedstawia propozycję kryteriów, w oparciu o które weryfikowane będą potencjalne projekty strategiczne w Polsce w perspektywie finansowej 2014-2020. Dokument w swoim założeniu ma być syntetycznym przewodnikiem, w jaki sposób należy uwzględnić kwestię projektów strategicznych w trakcie prac nad przyszłymi programami operacyjnymi, zarówno krajowymi, jak i regionalnymi.

Prace nad nową koncepcją projektów strategicznych rozpoczęto jeszcze w grudniu 2012 r. od przeglądu dostępnych analiz i ewaluacji, które bazowały na doświadczeniach perspektywy finansowej 2007-2013. Na podstawie tych dokumentów zidentyfikowano słabości obecnego systemu projektów indywidualnych, m.in.: brak precyzyjnych zasad i jednoznacznych tj. mierzalnych kryteriów identyfikacji projektów indywidualnych, brak wyraźnego powiązania z sektorowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi oraz wprowadzanie na listę inwestycji, bez należytej oceny w zakresie wykonalności, co skutkowało opóźnieniami i zmianami na LPI.

Głównym celem zaprezentowanej koncepcji jest eliminacja powyższych słabości poprzez jasne zdefiniowanie „strategiczności” projektów i zapewnienie mechanizmów, które pozwolą na ocenę, czy inwestycja faktycznie ma charakter strategiczny.

Na przestrzeni stycznia i lutego br. trwały prace i uzgodnienia z Instytucjami Zarządzającymi i Koordynującymi w MRR nad stworzeniem zasad wyboru projektów strategicznych, tj. projektów, które mają być realizowane w perspektywie 2014 - 2020 w trybie pozakonkursowym (obecnie projekty indywidualne).

Dokument zakłada, że inwestycje wybierane do dofinansowania w trybie projektów strategicznych to projekty, których realizacja powinna wynikać z obowiązujących w kraju lub regionie dokumentów o charakterze strategicznym i które w istotny sposób przyczyniają się do osiągnięcia celów zawartych w tych dokumentach. W trakcie tworzenia projektu listy projektów strategicznych IZ powinny wziąć pod uwagę dokumenty o charakterze

strategicznym lub ich projekty, obowiązujące dla danego sektora/branży lub dla danego regionu (w przypadku programów regionalnych). Dodatkowe znaczenie mają tu dokumenty (lub ich projekty) o charakterze operacyjnym / wykonawczym, w szczególności plany inwestycyjne, które przygotowano dla realizacji strategii.

Potencjalne projekty strategiczne będą weryfikowane na etapie tworzenia list w oparciu o następujące kryteria:

- strategiczności - w ramach tego kryterium badane będzie, czy dany projekt strategiczny został określony wprost w dokumencie implementacyjnym do strategii bądź w planie inwestycyjnym dla danego sektora, przyjętym do realizacji przez właściwe organy na poziomie krajowym lub regionalnym. Jeżeli taki dokument nie istnieje, spełnienie kryterium będzie uwarunkowane realizacją określonego wskaźnika produktu (~ów) lub rezultatu bezpośredniego w ramach danej osi priorytetowej na poziomie nie mniejszym niż 5%. Określenie, które ze wskaźników danej osi priorytetowej IZ uzna za kluczowe w tym przypadku należy do jej kompetencji. W uzasadnionych przypadkach IZ może zastosować odstępstwa od powyższej reguły, w szczególności w sytuacji gdy dane projekty strategiczne zostały określone;
- statusu beneficjenta - grono potencjalnych beneficjentów projektów strategicznych zostało ograniczone do szeroko pojętego sektora finansów publicznych. Odstępstwem od tej zasady są projekty realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, które będą przygotowywane przez wskazane powyżej podmioty, zaś beneficjentem będzie partner prywatny. W uzasadnionych przypadkach IZ może zastosować inne odstępstwa od powyższej reguły.
- wykonalności - kryterium to rozumiane jest jako możliwość przygotowania, realizacji i zakończenia fazy inwestycyjnej projektu w okresie programowania 2014-2020. Weryfikacja projektów będzie polegała na ocenie stanu ich przygotowania i realności planowanego harmonogramu, ustaleniu warunków niezbędne dla jego realizacji oraz wydaniu rekomendacji odnośnie działań koniecznych do podjęcia w celu sprawnej realizacji inwestycji.

W przypadku dwóch pierwszych kryteriów badanie będzie prowadzone przez IZ, zaś w trzecim przypadku planowane jest przeprowadzenie oceny przez niezależnych od IZ ekspertów. Opinia ww. ekspertów będzie miała ma charakter doradczy i nie będzie podważała kompetencji IZ do ostatecznego określenia listy projektów strategicznych.

W związku tym, że powyższa koncepcja ogranicza się wyłącznie do kwestii identyfikacji projektów strategicznych, w kolejnym etapie, przygotowane zostaną zasady dotyczące takich obszarów jak wsparcie i monitoring przedmiotowych projektów oraz związana z tym tematem kwestia funkcjonowania dużych projektów.

Z uwagi na brak formalnych regulacji dot. wdrożenia nowej perspektywy, przedmiotowy materiał stanie się załącznikiem do przygotowywanego przez DKS/DKF *Podręcznika systemu programowania i wdrażania programów operacyjnych 2014-2020*, zaś docelowo będzie wkładem do Wytycznych dot. realizacji trybu pozakonkursowego.

2. Wskaźniki

W perspektywie 2014-2020 rola wskaźników, jako jednego z głównych narzędzi (obok ewaluacji) dla prowadzenia polityki ukierunkowanej na rezultaty, ulega znacznemu wzmocnieniu. Dlatego też tak ważne jest dobre zidentyfikowanie celów na poszczególnych

poziomach programowania. Na poziomie Umowy Partnerstwa przewidziano wskaźniki makro i jakości życia, stanowiące kontekst interwencji, a także wskaźniki rezultatu kwalifikujące cele strategiczne wykorzystania funduszy oraz mechanizm ustalania wskaźników dla potrzeb oceny wykonania. Wskaźniki rezultatu zostały przypisane do trzech celów Założeń Umowy Partnerstwa, są spójne z celami i wskaźnikami Strategii Europa 2020 oraz z podstawowymi krajowymi dokumentami strategicznymi. Wskaźniki rezultatu w programach operacyjnych mogą być zaczerpnięte bezpośrednio z Umowy Partnerstwa i stanowić uszczegółowienie wskaźników rezultatu strategicznego na poziomie Umowy Partnerstwa. Mogą również być wskaźnikami rezultatu spełniającymi kryteria trafności i spójności logicznej ze wskaźnikami na poziomie Umowy Partnerstwa oraz kryteria metodologiczne. Wskaźniki rezultatu muszą posiadać wartość bazową (z wyjątkiem niektórych wskaźników dla Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna), określoną wartość docelową, a także spełniać kryteria metodologiczne. Wybierane do programów operacyjnych wskaźniki powinny być:

- zgodne z naturą i charakterem celów szczegółowych priorytetu;
- transparentne, z obiektywnie weryfikowalnymi wartościami pośrednimi/docelowymi i podanym źródłem danych oraz, gdzie jest to możliwe, dostępne publicznie;
- weryfikowalne, bez nakładania nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych;
- spójne we wszystkich programach.

Obecnie trwają prace nad ostateczną wersją tabel wskaźnikowych w Umowie Partnerstwa. Równoległe przebiegają prace nad uspoźnieniem wskaźników rezultatu dla UP programów operacyjnych, oszacowaniem wartości docelowych dla wskaźników rezultatu na poziomie Umowy Partnerstwa. Ponadto, do końca września 2013 r. powstanie również nowoczesne narzędzie monitorowania - system STRATEG, który będzie gromadził wyselekcjonowane uprzednio wskaźniki rezultatu na poziomie strategicznym zawarte zarówno w UP jak i PO (planowane jest jego sukcesywne uzupełnianie).

Drugim filarem systemu wskaźników w perspektywie 2014-20 jest Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych (WLWK) obejmująca wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego służące monitorowaniu postępu rzeczowego. WLWK została stworzona w oparciu o doświadczenia z okresu programowania 2007-2013, w którym występowała wielość nazw i definicji wskaźników służących do pomiaru tego samego zjawiska i inne deficyty.

Inną przesłanką do stworzenia Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych są uwarunkowania dotyczące perspektywy 2014-2020, w tym założenia Umowy Partnerstwa oraz utworzenie mechanizmu oceny wykonania i rezerwy wykonania, które nakładają ze strony wdrożeniowej dyscyplinę w zakresie programowania wskaźników na niższych poziomach. Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych określa spójne dla wszystkich programów operacyjnych wskaźniki produktu (output) i rezultatu bezpośredniego (output+) dla EFRR/FS oraz EFS. Stworzona Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych powinna być w maksymalnym stopniu spójna i komplementarna ze wskaźnikami strategicznymi, przyjętymi na poziomie Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych, które pozyskiwane będą ze statystyki publicznej i/lub badań ewaluacyjnych. Konieczne jest, aby wskaźniki były wybierane przy tworzeniu programu i konsekwentnie wymagane na etapie wdrażania projektów.

Na poziomie europejskim obecnie trwają prace nad uzgodnieniem definicji common indicators dla EFRR/FS oraz wzorów Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych, a także nad stworzeniem szczegółowych wytycznych odnośnie mechanizmów wyboru wskaźników dla potrzeb rezerwy wykonania.

3. Warunkowość ex-ante

MRR prowadzi bieżący monitoring postępów prac w wypełnieniu wymogów warunkowości ex- ante dla Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych 2014-2020, starając się jednocześnie uzyskiwać dodatkowe wyjaśnienia ze strony Komisji Europejskiej.

Postępy w pracach i szanse na terminowe spełnienie wymogów warunkowości ex-ante są istotnym czynnikiem przy podejmowaniu decyzji o alokacjach finansowych na poszczególne cele tematyczne.

Obecnie postępy w wypełnieniu wymogów warunkowości ex-ante należy uznać za niewystarczające w świetle harmonogramu prac nad przygotowaniem nowej perspektywy. Aby uniknąć opóźnień w rozpoczęciu korzystania ze środków WRS 2014-2020, ocena wypełniania warunków ex-ante musi zostać zawarta w projektach Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych przekazywanych Komisji Europejskiej począwszy od III kwartału 2013 r. Umożliwi to weryfikację przez KE spełnienia warunkowości ex-ante oraz negocjacje w tym zakresie, jak również podjęcie ewentualnych działań uzupełniających, pozwalających na pełne wypełnienie warunków do końca 2013 r.

Wobec braku uzgodnionego planu działania na rzecz spełnienia wymogów warunkowości ex-ante, szczególne wątpliwości dotyczą perspektywy korzystania ze środków europejskich 2014-2020 w celu tematycznym nr 5. *Promowanie dostosowania klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem*. Ponadto, należy zintensyfikować prace na rzecz spełnienia warunkowości ex-ante w innych celach tematycznych, gdzie szczególnego wysiłku wymaga sprawna współpraca poszczególnych instytucji (cel tematyczny nr 1.), występują wieloletnie zaniedbania w kwestiach związanych z transpozycją prawa UE (cele tematyczne nr 4., 6.), czy też poszczególne tematy nie są dostatecznie ujęte w polskim systemie dokumentów strategicznych (cel tematyczny nr 9.).

Jednocześnie, informacja w sprawie prac nad wypełnianiem wymogów warunkowości ex-ante (stan na marzec 2013 r.) została przekazana KSE. Natomiast w maju 2013 r. przygotowana zostanie kompleksowa ocena spełnienia warunków ex-ante pod kątem zapisów w Umowie Partnerstwa.

Konieczne jest opracowanie nowych lub dokończenie prac nad niezbędnymi dokumentami strategicznymi oraz implementacyjnymi, w szczególności należy wymienić:

- Program Rozwoju Przedsiębiorstw (MG),
- Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (MAiC),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu (MŚ),
- Dokument Implementacyjny dla Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (MPiPS),
- Ramy strategiczne dla polityki redukcji ubóstwa (MPiPS),
- Perspektywa uczenia się przez całe życie (MEN),
- Dokument Implementacyjny dla Strategii Sprawne Państwo (MAiC),

- Dokument Implementacyjny dla Strategii Rozwoju Transportu (MTBiGM).

Ewaluacja ex-ante

W pierwszej połowie 2012 r. prowadzone były prace nad zasadami realizacji procesu ewaluacji ex-ante w Polsce. W wyniku dyskusji we współpracy z Jednostkami Ewaluacyjnymi funkcjonującymi w ramach programów operacyjnych w listopadzie 2012 r. przygotowany został dokument *Zalecenia w zakresie ewaluacji ex-ante programów operacyjnych na lata 2014-2020*. W dniu 16 kwietnia br. dokonana została aktualizacja Zaleceń wynikająca z konieczności dostosowania zapisów do zaktualizowanych wytycznych Komisji Europejskiej oraz doprecyzowania i uściślenia stosowanej terminologii.

Zalecenia przygotowane przez MRR są spójne z zapisami rozporządzenia ogólnego oraz wytycznymi Komisji Europejskiej. Dokument stanowi instrument wsparcia doradczego dla Instytucji Zarządzających jako źródło informacji w zakresie ewaluacji ex-ante. W ramach dokumentu oprócz rekomendowanego sposobu przeprowadzania procesu oceny przedstawiony został również zakres tematyczny ewaluacji ex-ante w postaci hierarchicznie ustrukturyzowanych głównych pytań ewaluacyjnych. Stwarza to możliwość bezpośredniego zastosowania pytań w opisie przedmiotu zamówienia przygotowywanego na potrzeby procedury zamówienia publicznego, inicjowanego w celu wyboru ewaluatora zewnętrznego. Dodatkowo, w ramach dokumentu przygotowany został przykładowy opis przedmiotu zamówienia na realizację ewaluacji ex-ante programów operacyjnych, który może zostać wykorzystany w ramach procedury zamówienia publicznego.

Po przesłaniu Zaleceń w ramach Krajowej Jednostki Ewaluacyjnej uruchomiony został help desk w zakresie ewaluacji ex-ante. Instytucje Zarządzające na bieżąco przesyłają do konsultacji dokumentację niezbędną do uruchomienia badań ewaluacyjnych.

Ewaluacja ex-ante, zgodnie z art. 47 projektu rozporządzenia ogólnego, powinna zostać przeprowadzona przez funkcjonalnie niezależnych ewaluatorów. Z uwagi na złożony charakter przedsięwzięcia rekomenduje się zlecenie ewaluacji ex-ante programu operacyjnego ewaluatorom zewnętrznym wybranym w procedurze zgodnej z ustawą prawo zamówień publicznych.

Instytucje Zarządzające programami operacyjnymi mają możliwość wyboru zastosowania jednego z dwóch podejść do ewaluacji ex-ante ze względu na sposób realizacji:

- modelu tradycyjnego – ewaluacja programu operacyjnego po zakończeniu prac nad projektem programu;
- modelu partycypacyjnego – ewaluacja prowadzona równoległe z procesem programowania.

Decyzja o wyborze sposobu realizacji ewaluacji ex-ante pozostaje w kompetencji Instytucji Zarządzającej. Niemniej jednak w przypadku wyboru modelu tradycyjnego zaleca się zapewnienia jak największego stopnia partycypacji, np. poprzez zaplanowanie dużej ilości spotkań z ewaluatorem.

Proces ewaluacji ex-ante programu operacyjnego powinien zakończyć się przed przekazaniem projektu programu operacyjnego do Komisji Europejskiej. Projekt programu operacyjnego powinien uwzględniać wnioski i rekomendacje (w postaci ewentualnych zmian w programie) sformułowane w ramach procesu ewaluacji ex-ante. Wraz z projektem programu przedkładany jest raport końcowy z ewaluacji ex-ante, zawierający m.in. opis zmian w programie, dokonanych w wyniku uwzględnienia wniosków i rekomendacji.

Informacja i promocja

W dniu 21 marca br. IK NSRO przekazała instytucjom zarządzającym krajowymi i regionalnymi programami materiał, w którym wskazano linię demarkacyjną pomiędzy działaniami realizowanymi horyzontalnie przez IK oraz poszczególne IZ PO/RPO. Wskazanie linii ma zapewnić w jak największym stopniu spójność i komplementarność komunikacji oraz pomóc w zaplanowaniu budżetu w komponentach pomocy technicznej przyszłych programów. Podział uwzględnia dotychczasowe prace Grupy Sterującej ds. Informacji i Promocji oraz Grupy roboczej ds. przyszłości komunikacji.

Jednocześnie trwają prace nad ogłoszeniem przetargu na opracowanie wspólnej architektury informacji oraz szablonów graficznych dla nowego Portalu Funduszy Europejskich, serwisów dziedzinowych poświęconych krajowym programom operacyjnym oraz modelowego serwisu regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020. W ramach ww. zadania został przeprowadzony dialog techniczny z podmiotami zainteresowanymi udziałem w postępowaniu. Rozmowy miały m.in. na celu doprecyzowanie zapisów opisu przedmiotu zamówienia dotyczących kwestii technologicznych, dostępności serwisów na urządzeniach mobilnych oraz procesu projektowania i badania prototypów stron.

Nieformalny dialog z KE

Równoległe z pracami nad przygotowaniem dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową, od kwietnia ubiegłego roku prowadzony jest nieformalny dialog z Komisją Europejską, dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z programowaniem perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Pozwala to na zidentyfikowanie na możliwie wczesnych etapach rozbieżności pomiędzy polską wizją a podejściem Komisji Europejskiej oraz ich uzgodnienie. Dodatkowo, spotkania te są okazją do uspoźnienia interpretacji dokumentów kluczowych z punktu widzenia programowania nowej perspektywy finansowej UE, tj. projektów rozporządzeń, aktów wykonawczych oraz wytycznych. Nieformalne rozmowy z Komisją Europejską pozwalają na ustalenie rozbieżności i ich uwzględnienie w trakcie prac nad projektem Umowy Partnerstwa i projektami programów operacyjnych. Spodziewamy się, że wypracowanie wstępnego konsensusu w drodze roboczych kontaktów ułatwi oficjalne negocjacje dokumentów strategicznych i programowych, a w rezultacie umożliwi jak najwcześniejsze rozpoczęcie wdrażania perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

W marcu i kwietniu zgodnie z harmonogramem odbyły się kolejne spotkania z Komisją Europejską.

1. WSKAŹNIKI

W dniu 5 marca w Brukseli odbyło się spotkanie dotyczące systemu wskaźników. W spotkaniu oprócz przedstawicieli PL uczestniczyli reprezentanci czterech DG (REGIO, EMPLOYMENT, AGRI, MARE). Przed spotkaniem została przesłana lista pytań i wątpliwości ze strony PL oraz kwestii, które chcieliśmy poruszyć w dyskusji do dyskusji. KE zobowiązała się do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytania i kwestie, które z powodu braku czasu nie zostały podjęte podczas spotkania. Reprezentanci PL zaprezentowali ogólne założenia systemu wskaźników na nową perspektywę, w tym m.in.

wskaźniki w UP, kwestie współpracy z GUS, założenia Wspólnej Listy Wskaźników kluczowych i in.

Wskaźniki na poziomie Umowy partnerstwa + spójność funduszy

Komisja Europejska przedstawiła swoje uwagi do wskaźników zawartych w założeniach do Umowy Partnerstwa. Ogólna ocena była pozytywna, podkreślono spójność celów i wskaźników UP z celami EU2020. Komisja Europejska wskazała również kwestie do ewentualnej weryfikacji i poprawy. Zgodnie z nimi wskaźniki rezultatu znajdujące się w Założeniach Umowy Partnerstwa powinny być powiązane z CT. Ponadto, na obecnym etapie prac nad UP brakuje także spójności z EFFROW i EFMR, co wynika z trudności przełożenia różnych logik interwencji zaproponowanych przez poszczególne DG na grunt UP. Nie jest jeszcze rozstrzygnięta wartości docelowych wskaźników (2012 czy 2013 zgodnie z zasada n+3).

Wskaźniki dla EFS

Podczas spotkania Komisja Europejska zaprezentowała założenia systemu wskaźników dla EFS na lata 2014-2020. Poza podkreśleniem istotnej roli wskaźników w procesie programowania i wdrażania, przedstawiciele KE wskazali na różnice w sposobie monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego, takie jak: moment pomiaru, typologia wskaźników, interpretacja efektów interwencji, rezygnacja z pomiaru oddziaływania interwencji na sytuację społeczno-gospodarczą. Podczas spotkania zaprezentowano również zalecenia KE dot. sposobu monitorowania danych uczestników projektów w systemie informatycznym oraz agregacji tych danych na potrzeby obliczenia wskaźników monitorowania programów.

Wskaźniki dla rezerwy wykonania (performance reserve)

KE przedstawiła swoją koncepcję w zakresie wyboru wskaźników dla potrzeb ram wykonania. KE potwierdziła obowiązek ustanowienia limitowanej liczby mierników do przeglądu wykonania na poziomie osi priorytetowej programu. Mierniki te muszą trafnie odzwierciedlać charakter interwencji podejmowanej w ramach priorytetu (jako kryterium ich doboru zalecono wysokość środków finansowych dedykowanych poszczególnym typom interwencji: powinny odzwierciedlić większość, tj. co najmniej 50% przeznaczenia alokacji na daną oś priorytetową (obecnie trwa dyskusja czy nie powinno być to 75%) oraz być możliwie proste w swojej konstrukcji.

Rolą mierników oceny wykonania jest obserwacja skuteczności wdrażania interwencji (w przeciwieństwie do obserwacji jej wpływu dokonywanej przy użyciu pozostałych wskaźników). Wnioski wypływające z tej obserwacji w okresie programowania 2014-2020 będą miały dwójaki charakter: nagradzający i po raz pierwszy w przypadku naszego kraju (potencjalnie) restrykcyjny. Oprócz bowiem możliwości uzyskania dodatkowych środków z tzw. rezerwy wykonania, dokonywany w 2019 roku przegląd skutkować może potencjalnym zawieszeniem płatności dla priorytetu/korektami finansowymi. Dlatego kluczowymi są również racjonalizm doboru i precyzja określenia wartości pośrednich i docelowych tych mierników.

Przeгляд osiągnięcia celów pośrednich osi priorytetowych w 2019 roku odbyć miałby się wyłącznie na podstawie danych wprowadzonych przez instytucję zarządzającą do systemu SFC. Przewiduje się, że wartość realizacji na poziomie 100% dla jednego miernika i co najmniej 95% dla drugiego stanowić będzie o sukcesie osi priorytetowej. Za porażkę

planuje się uznać wykonanie obu mierników na poziomie poniżej 75% („co najmniej 2 mierniki poniżej 75%”).

Podkreślono, że każdy program operacyjny powinien wskazać w swojej treści źródła danych dla mierników ram wykonania oraz dołączyć metodologie na podstawie której zostały oszacowane wartości pośrednie i docelowe. Zalecono również zapewnienie spójności mierników oceny wykonania stosowanych w podobnych/tożsamyh priorytetach na poziomie krajowym. Komisja nie potrafi jednak powiedzieć na czym ta spójność miałaby polegać.

Wskaźniki Wspólnej Polityki Rybackiej

W prezentacji DG MARE przedstawiono główne cechy podejścia do wspólnych wskaźników dla obszaru rybołówstwa. Przede wszystkim wskaźniki te mają odnosić się do zreformowanej Wspólnej Polityki Rybackiej. W obecnym podejściu przy projektowaniu wspólnych wskaźników, za szczególnie ważne uważa się zmniejszenie liczby wskaźników, użycie istniejących danych na poziomie państw członkowskich oraz tych, przekazywanych przez beneficjentów. Dla uzyskania elastyczności możliwe będzie wprowadzenie opcjonalnych wskaźników. System monitorowania będzie oparty na dotychczasowych praktykach. Kolejny projekt wspólnych wskaźników dla rybołówstwa został zaprezentowany przez DG MARE 7 marca br. Obecnie oczekujemy na wyniki konsultacji z Państwami członkowskimi.

Wnioski ze spotkania

KE z zadowoleniem przyjęła spójność wskaźników z Umowy Partnerstwa z celami Europa 2020.

Polska weźmie pod uwagę sugestie KE przy opracowywaniu wskaźników dla ostatecznej wersji Umowy Partnerstwa, w szczególności:

- zostanie dokonana rewizja i uspoźnienie wskaźników rezultatu strategicznego UP-programy;
- zostanie dokonana próba połączenia rezultatów strategicznych przypisanych do celów UP z CT oraz włączenie wskaźników EFRROW i "ryb", co jest jednak uzależnione od postępu prac DG AGRI i DG MARE;
- tabela wskaźnikowa w Założeniach UP, w której wypisane zostały wskaźniki produktowe (obecnie tabela 3.) zgodnie z wymogami wzorów UP zostanie zastąpiona opisem mechanizmów wprowadzenia ram wykonania w PL.

KE przedstawi w najbliższym czasie wytyczne dla potrzeb wybierania wskaźników do ram i rezerwy wykonania. W obecnej chwili są one przedmiotem uzgodnień pomiędzy czterema DG.

Najprawdopodobniej KE będzie oczekiwać dodatkowego dokumentu, w którym IZ przedstawi logikę wskaźników przyjętych w programie, w tym przyjęte zasady do ustalenia wartości docelowych i ich uzasadnienie.

EFS - Komisja Europejska wskazała na prawny wymóg zbierania danych uczestników projektów (dane jednostkowe) w systemie informatycznym na potrzeby monitorowania wskaźników i ewaluacji programów współfinansowanych z EFS. Do ustalenia na późniejszym etapie prac pozostaje kwestia wykazywania danych uczestników projektów w systemie IT w zakresie ich sytuacji na rynku pracy po 6 miesiącach od zakończenia

projektu. KE zobowiązała się do wyjaśnienia tej kwestii na spotkaniu ESF Evaluation Partnership Meeting zaplanowanym na 14-15 marca br. Komisja Europejska wskazała na potrzebę określenia celów (benchmarks) dla poszczególnych regionów PL w odniesieniu do wskaźników Strategii Europa 2020. KE wskazała na potrzebę wypracowania jednolitej metodologii dla wszystkich regionalnych programów operacyjnych 2014-2020 w zakresie badania sytuacji na rynku pracy uczestników projektów (badanie mierzące tzw. wskaźniki rezultatu długoterminowego).

2. Zakres interwencji w ramach celów tematycznych 1., 2., 3., 11.

W dniach 12-13 marca br. w Brukseli odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej w ramach nieformalnego dialogu (DG REGIO, DG EMPL oraz pozostałe właściwe dla obszarów wymienionych w drugim priorityecie finansowania zgodnie z Position Paper – *Otoczenie biznesu sprzyjającego innowacjom* odnoszących się do 1., 2., 3. oraz 11. celu tematycznego.

- Cel tematyczny 1. *Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji*

Komisja Europejska zarekomendowała konieczność większej **koncentracji tematycznej** interwencji w ramach celu tematycznego 1. W opinii KE, przygotowanie **strategii inteligentnych specjalizacji** jest doskonałym punktem wyjścia dla planowania interwencji w nowym okresie programowania. Ponadto, przygotowany zostanie dokument dotyczący inteligentnych specjalizacji na poziomie krajowym, który powinien być oparty o mechanizm koordynacji w celu przygotowania listy projektów realizowanych w tym obszarze. Współpraca w tym zakresie powinna dotyczyć nie tylko regionów, ale także przedsiębiorstw i nowych partnerów, np. partnerów społecznych. Komisja Europejska jest **niechętna krzyżowemu finansowaniu** inwestycji związanych z rozwojem umiejętności. Interwencja dotycząca profesjonalizacji, kadr w przedsiębiorstwach w tym celu tematycznym jest niewłaściwym podejściem. Należy zdaniem KE zastosować dotychczasowe rozwiązania interwencji w tych obszarach w ramach ESF.

- Cel tematyczny 2. *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych*

KE przyjęła z zadowoleniem oddzielny program operacyjny służący cyfryzacji. Będzie to miało wpływ na spójną i jasną strategię w obszarze cyfryzacji. Wskazano na konieczność jasnego przywództwa politycznego w tym obszarze oraz niezbędną koordynację współpracy pomiędzy MRR, MAiC oraz MRiRW w tym zakresie. Niezmiernie ważna jest przede wszystkim przekrojowa rola ICT i skoncentrowanie się na priorytetach oraz celach. KE wyraziła opinię, iż pomimo, że w nowym okresie programowania wykorzystane są doświadczenia z poprzedniej perspektywy tym niemniej niezbędna jest jeszcze dokładna analiza oraz zmiana podejścia do interwencji w zakresie e-usług. Przy planowaniu interwencji w obszarze ICT należy ustalić priorytety i skupić się na potrzebach obywateli. Przedstawiciele KE wskazali na konieczność przygotowania mapy inwestycji dotychczas realizowanych działań w zakresie infrastruktury sieci szerokopasmowych oraz usług, a także przygotowanie project pipeline w obszarze e-government. Komisja Europejska jest przeciwna digitalizacji biurokracji, dlatego też interwencja w tym obszarze musi być przemyślana. W opinii KE cross-financing jest narzędziem do zastosowania na poziomie operacyjnym, a nie strategicznym, dlatego też należy skupić się przede wszystkim na komplementarności interwencji.

- Cel tematyczny 3. *Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury*

KE wskazała na konieczność bardziej selektywnego i strategicznego podejścia do wsparcia MŚP oraz lepszego dostosowania usług Instytucji Otoczenia Biznesu do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. Niezbędna jest też integracja usług oferowanych na rzecz MŚP (usługi doradcze, finansowe, prawne itp.). Zdaniem przedstawicieli KE, sektor publiczny boi się podejmować ryzyko dotyczące interwencji w MŚP, dlatego też najczęściej interwencja dotyczy dużych przedsiębiorstw. W nowym okresie programowania szczególny nacisk należy położyć na inwestycje głównie w MŚP między innymi poprzez wzmocnienie ich międzynarodowej ekspansji, promowanie innowacji ekologicznych, zwiększenie wydajności i potencjału gospodarczego ważnych sektorów (np. przetwórstwo spożywcze). W Polsce MŚP wciąż mają problemy z prowadzeniem działalności w kontekście zbyt dużych obciążeń administracyjnych, dlatego też należy skoncentrować się na jakości usług świadczonych przez administrację w celu zmniejszenia obciążeń dla małych i średnich przedsiębiorstw.

- Cel tematyczny 11. *Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i zapewnienie skutecznej administracji publicznej*

W opinii KE, brakuje silnego politycznego przywództwa i jasnej strategii w obszarze wzmocnienia skuteczności administracji publicznej, co wynika z sektorowego podejścia do reform w tym obszarze. Interwencja dotycząca wzmocnienia potencjału instytucjonalnego jest fragmentaryczna, realizowane projekty nie zawsze związane są z celami. Brakuje również orientacji na rezultaty, dlatego też niezbędna jest spójna wizja, zwiększenie wielopoziomowego zarządzania i koordynacji. Strategia Sprawne Państwo jest, zdaniem Komisji, zbyt ogólna nie posiada mechanizmów koordynacji, nie zawiera monitoringu oraz wskaźników. Interwencja w tym zakresie koncentruje się na poszczególnych sektorach, główny nacisk kładziony jest na reformy związane z prawem. Przy czym wskazano na konieczność poprawy prawa w zakresie patentów, zamówień publicznych, które charakteryzują się zbyt skomplikowanymi procedurami oraz poprawy procedur sądowych dotyczących działalności gospodarczej. Wskazano dodatkowo na konieczność przygotowania interwencji w obszarze transpozycji unijnego prawa, gdyż Polska ma z tym problemy, zwłaszcza w dziedzinie ochrony środowiska. W opinii KE niezbędne jest przygotowanie dokumentu (roadmap, action plan) określającego działania dla wdrożenia Strategii Sprawne Państwo wraz z harmonogramem.

Wnioski ze spotkania

KE w pierwszej kolejności oczekuje jasnej wizji polityk dla każdego obszaru oraz większej koncentracji na ostatecznych efektach a także większego powiązania pomiędzy działaniami realizowanymi w obszarze B+R z przedsiębiorczością. Istnieje pilna konieczność przygotowania project pipeline dla obszaru B+R oraz ICT. Ponadto, Komisja oczekuje spójnej wizji, zwiększenia wielopoziomowego zarządzania i koordynacji w obszarze w obszarze wzmocnienia skuteczności administracji publicznej (CT 11.). Niezbędne jest również przygotowanie dokumentu określającego działania dla wdrożenia Strategii Sprawne Państwo wraz z harmonogramem,

3. Zakres interwencji w ramach celów tematycznych 8, 9, 10

W dniach 25-26 marca br. w Brukseli odbyło się nieformalne spotkanie z przedstawicielami KE, dotyczące trzeciego priorytetu finansowego position paper, tj. celów tematycznych 8, 9 i 10 - Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej poprzez działania w ramach polityki zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji. Spotkaniu przewodniczyli przedstawiciele DG EMPL. Ze strony Komisji Europejskiej udział wzięli również reprezentanci DG REGIO i pozostałych właściwych dyrekcji dla ww. obszarów. Stronę

polską reprezentowali przedstawiciele MRR, MPiPS, MEN, MNiSW, MZ, MG oraz samorządów województw (pomorskie, małopolskie).

Komisja Europejska przedstawiła prezentacje w poszczególnych celach tematycznych, koncentrując się na wnioskach płynących z wdrażania działań w perspektywie finansowej 2007-2013, rekomendacjach na przyszły okres programowania oraz rozbieżnościach w stanowisku KE wyrażonym w position paper a Założeniach Umowy Partnerstwa. Strona polska zaprezentowała główne wyzwania w CT 8-10, kierunki wyznaczone przez dokumenty strategiczne oraz możliwe działania do podjęcia w przyszłym okresie programowania.

Cel tematyczny 8 Promowanie zatrudnienia i mobilności pracowników

KE podkreśliła:

- prozatrudnieniowy charakter tego celu tematycznego i w konsekwencji wszystkich planowanych do wdrożenia działań, w tym tych dotyczących aktywnego i zdrowego starzenia się;
- potrzebę koncentracji wsparcia na osobach w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy;
- konieczność zmiany podejścia do wsparcia publicznych służb zatrudnienia i skoncentrowania się na tych problemach, które wpływają na skuteczność oferowanych usług;
- potrzebę skoncentrowania działań w zakresie adaptacyjności na MMSP oraz zapewnienia wsparcia uwzględniającego potrzeby przedsiębiorstw i wyzwania rynku pracy.

Cel tematyczny 9 Promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa

Komisja wyjaśniła, że wsparcie w ramach tego celu tematycznego powinno być postrzegane głównie w kategoriach prozatrudnieniowych (jako najskuteczniejszym narzędziem pozwalającym na wyjście z ubóstwa). W konsekwencji działania w tym obszarze powinny w jak największym stopniu pozwalać na osiągnięcie konkretnych efektów zatrudnieniowych. Jednocześnie podkreślono, że nie jest to jedyne możliwe podejście, ale takie, które powinno dominować przy ustalaniu zakresu wsparcia.

Cel tematyczny 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie

Komisja dostrzega potrzebę silnej koncentracji wsparcia w ramach tego celu tematycznego. W jej opinii Polska powinna skoncentrować się na działaniach dotyczących edukacji przedszkolnej, kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i kształcenia przez całe życie. A w ramach tych działań w szczególności skupić się na odpowiednim powiązaniu kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Odnosząc się do wdrażania działań we wszystkich celach tematycznych Komisja podkreśliła potrzebę zapewnienia spójnej logiki interwencji oraz koordynacji polityk publicznych i działań podejmowanych na różnych szczeblach, w tym stworzenie odpowiednich mechanizmów w tym zakresie. Jednocześnie wskazano na potrzebę zaangażowania zarówno podmiotów krajowych, jak i regionalnych w realizację wskaźników Strategii Europa 2020.

Dyskusja rozpoczęta w trakcie marcowego spotkania będzie kontynuowana w trakcie kolejnych spotkań poświęconych omówieniu kwestii bardziej szczegółowych w podziale na bloki tematyczne.

Wnioski

1. Komisja Europejska oczekuje od Polski jasnej wizji polityki w danych obszarach, opartej na konkretnych dokumentach (strategiach, planach), wraz z odniesieniem (jeżeli dotyczy) do warunków ex-ante i sposobu ich wypełnienia. Zbyt ogólnikowe podejście do tematu oznacza jego małą efektywność i konieczność dodatkowych rozmów, jak w przypadku kwestii otoczenia biznesu sprzyjającego innowacjom (kolejny termin spotkania zostanie zaproponowany w najbliższym czasie). Należy też zwrócić uwagę, że w miarę postępów w pracach nad nową perspektywą finansową, zarówno po stronie Komisji, jak i Polski, oczekiwania odnośnie poziomu szczegółowości prezentowanych koncepcji będą coraz większe.
2. Zasadne jest w tym świetle przygotowanie informacji dotyczących planowanych projektów lub kryteriów ich wyboru w szczególnie istotnych obszarach. Dotyczy to w szczególności takich obszarów jak:
 - a) Badania i rozwój - wskazanie obszarów inteligentnych specjalizacji, jak również kluczowych projektów je wspierających, np. klastry,
 - b) ICT - sieci szerokopasmowe - wskazanie "białych plam" do wypełnienia po ukończeniu projektów z okresu 2007-2013 oraz projekty systemowe, np. e-podatki, e-cła,
 - c) Przedsiębiorczość - projekty systemowe dotyczące otoczenia biznesu,
 - d) Energetyka - przesył i magazynowanie gazu, sieci elektryczne, pilotażowe smart grids, duże/kompleksowe inwestycje OZE,
 - e) Środowisko - gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami - najważniejsze inwestycje dla spełnienia wymogów unijnych,
 - f) Transport - lista inwestycji wraz z harmonogramem realizacji (terminy uzyskania decyzji środowiskowej, ogłoszenia przetargu, zakończenia robót),
 - g) Kultura - ochrona dziedzictwa z listy UNESCO oraz pomników historii Prezydenta RP,
 - h) Ochrona przeciwpowodziowa - lista inwestycji na podstawie Masterplanów spełniających wymogi Ramowej Dyrektywy Wodnej,
 - i) Zdrowie - lista inwestycji związanych z SOR oraz walką ze schorzeniami o największym wpływie na aktywność zawodową.

Pozwoli to na pełniejsze przedstawienie planowanych interwencji, a tym samym uzyskanie bardziej konkretnych informacji zwrotnych ze strony Komisji. Co więcej, dla części sektorów wymienionych powyżej, przedstawienie list projektów stanowić będzie równocześnie spełnienie warunkowości ex-ante.

3. Najistotniejszym problemem, którego rozwiązanie będzie wymagało szczególnych prac, jest przedstawianie przez poszczególne resorty, zaangażowane w realizację programów, propozycji działań o charakterze sektorowym, nie pozwalających w pełni odpowiadać na zdiagnozowane problemy. Będzie to wymagało szerszych, skoordynowanych działań wykraczających poza kompetencje poszczególnych sektorów polityk. W tym zakresie konieczne będzie sformułowanie spójnej logiki

przyszłej interwencji EFS, w szczególności w tych kwestiach, w których niezbędne będzie połączenie działań z wielu polityk sektorowych.

4. Dokończenie prac nad wypełnieniem warunków ex-ante będzie jednym z kluczowych zadań na najbliższe tygodnie. Celem zapewnienia odpowiednich ram strategicznych dla funduszy WRS 2014-2020 niezbędne jest dokończenie prac nad niezbędnymi dokumentami strategicznymi oraz implementacyjnymi. Opóźnienie tych prac nie tylko powoduje niespełnienie wymogów warunkowości ex ante, ale utrudnia racjonalne programowanie funduszy europejskich 2014-2020. W maju 2013 r. przygotowana zostanie kompleksowa ocena spełnienia warunków ex-ante pod kątem zapisów w Umowie Partnerstwa. Postępy w pracach i szanse na terminowe spełnienie wymogów warunkowości ex-ante będą istotnym czynnikiem przy podejmowaniu decyzji o alokacjach finansowych przeznaczonych na poszczególne cele tematyczne.
5. Najprawdopodobniej KE będzie oczekiwać dodatkowego dokumentu, w którym IZ przedstawi logikę wskaźników przyjętych w programie, w tym przyjęte zasady do ustalenia wartości docelowych i ich uzasadnienie. Niezbędne jest jak najszybsze dokończenie prac nad systemem wskaźników. Będzie to o tyle utrudnione, że w samej KE wyraźnie widać różne podejście do tego tematu ze strony poszczególnych Dyrekcji.

Informacje różne

Dyrekcje Generalne REGIO i EMPL opracowały wspólnie „Przewodnik po innowacjach społecznych”, który jest już dostępny do pobrania ze strony: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/social_innovation/social_innovation_2013.pdf.

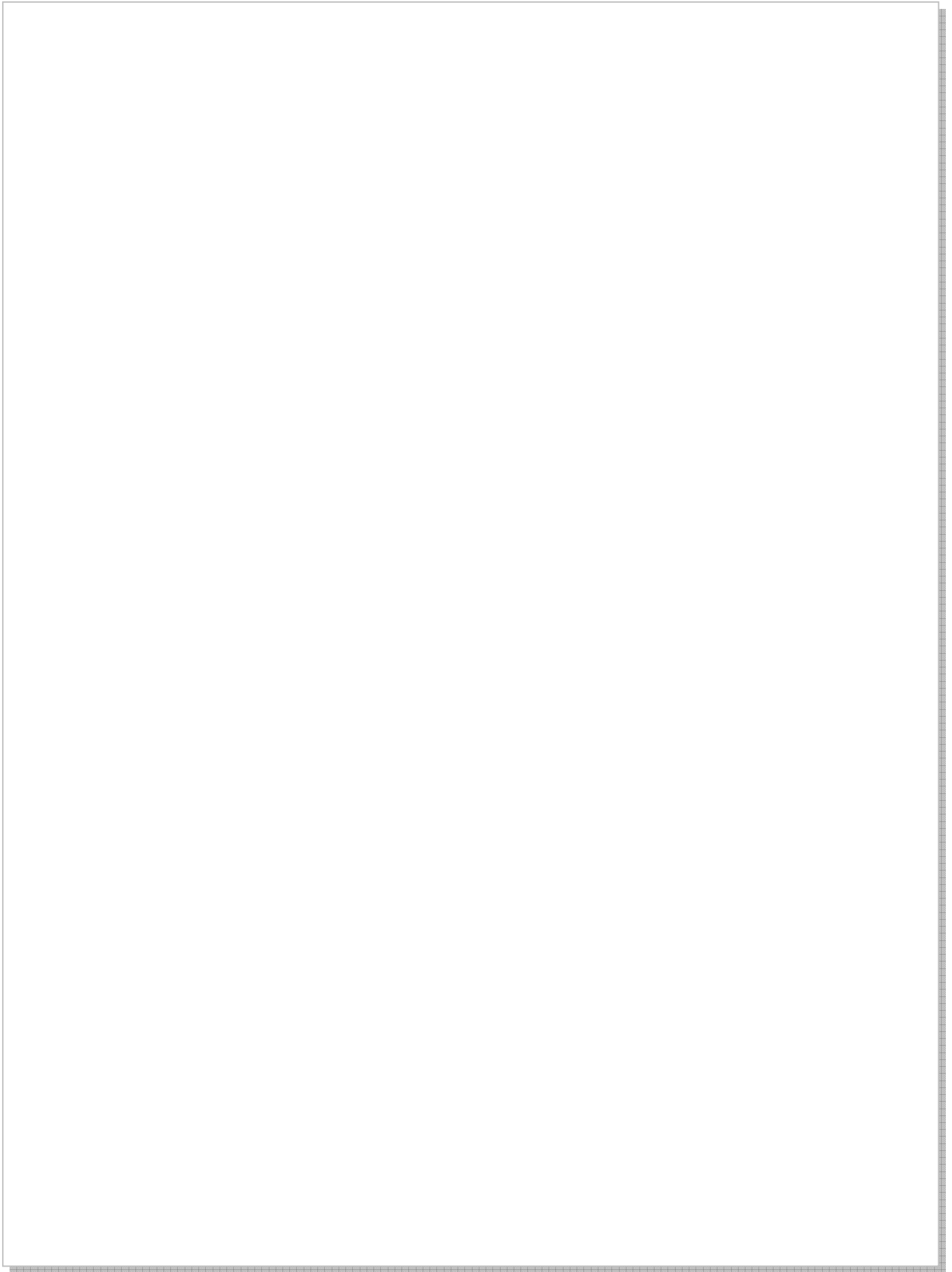
Na potrzeby tego przewodnika „innowacje społeczne” określono jako wszelkie innowacyjne działania o zdecydowanie społecznych celach (w przeciwieństwie do celów jedynie technologicznych lub biznesowych).

W przewodniku wiele wcześniejszych inicjatyw, od „Europejskiej agendy cyfrowej” do funduszy strukturalnych, zostało przedstawionych jako działania w tym celu, a także zaprezentowano wiele przykładów odpowiednich współfinansowanych projektów, sytuując je w kontekście strategii Europa 2020.

Przedstawiciele regionalnych władz publicznych znajdą w nim wiele praktycznych wskazówek dotyczących metod inspirowania innowacji społecznych oraz włączania celów społecznych do innych działań. Wskazówki te zostały podsumowane w końcowej części publikacji, w postaci przydatnego przewodnika obejmującego 10 punktów.

Załączniki

1. Zaktualizowana lista instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie programów krajowych i koordynujących przygotowanie dokumentów na nową perspektywę finansową;
2. Zaktualizowana lista członków i obserwatorów Zespołu Międzyresortowego zaangażowanych w programowanie;
3. Lista partnerów społecznych i gospodarczych zaangażowanych w pracę nad dokumentami na nową perspektywę finansową.

Załącznik – Podmioty odpowiedzialne za przygotowanie programów krajowych i koordynację przygotowania dokumentów na nową perspektywę finansową

L.p.	Program operacyjny (nazwy robocze)	Departament	Dyrektor	Kontakt	Osoba do kontaktu	Kontakt
Departamenty MRR odpowiedzialne za przygotowanie krajowych programów operacyjnych finansowanych w ramach polityki spójności						
1.	Program operacyjny Inteligentny Rozwój	Departament Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności	Marcin Łata	tel.: 22 273 81 01 sekretariatDKI@mrr.gov.pl	Łukasz Małecki	tel.: 22 273 80 72 lukasz.malecki@mrr.gov.pl
2.	Program operacyjny Infrastruktura Zrównoważonego Rozwoju	Departament Koordynacji Programów Infrastrukturalnych	Małgorzata Wierzbicka	tel.: 22 273 77 00 sekretariatDPI@mrr.gov.pl	Barbara Baka	tel.: 22 273 76 90 barbara.baka@mrr.gov.pl
3.	Program operacyjny Wiedza - Edukacja - Rozwój	Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym	Paweł Chorąży	tel.: 22 273 80 51 sekretariatDZF@mrr.gov.pl	Monika Gawron	tel.: 22 273 80 29 monika.gawron@mrr.gov.pl
4.	Program operacyjny Polska Cyfrowa	Departament Koordynacji Programów Regionalnych i Cyfryzacji	Ewa Wnukowska	tel.: 22 273 75 00 sekretariatDRC@mrr.gov.pl	Maja Olszewska-Kłos	tel. 22 273 82 35 maja.olszewska@mrr.gov.pl
5.	Program operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	Departament Programów Ponadregionalnych	Monika Pałasz	tel.: 22 273 82 00 sekretariatDPP@mrr.gov.pl	Aneta Sałata	tel.: 22 273 82 36 Aneta.salata@mrr.gov.pl
6.	Program operacyjny Pomoc Techniczna	Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej	Michał Ziętara	tel.: 22 273 78 00 sekretariatDPT@mrr.gov.pl	Maciej Aulak	tel.: 22 273 78 14 maciej.aulak@mrr.gov.pl
7.	Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej	Departament Współpracy Terytorialnej	Iwona Brol	tel.: 22 273 81 50 sekretariatDWT@mrr.gov.pl	Aleksandra Reduch	tel.: 22 273 81 70 aleksandra.reduch@mrr.gov.pl
Departamenty MRiRW odpowiedzialne za przygotowanie krajowych programów operacyjnych finansowanych w ramach WPR i WPRyB						
1.	Program Rozwoju obszarów wiejskich	Departament Obszarów Wiejskich	Edyta Wieczorkie wicz-Dudek	tel.: 22 623 18 42 fax: 22 623 20 edyta.wieczorkie wicz-dudek@minrol.gov.pl	Magdalena Nowicka	tel.: 22 623 21 08 magdalena.nowicka@minrol.gov.pl

2.	Program Rybactwo i Morze	Departament Rybołówstwa	Tomasz Nawrocki	tel.: 22 623 24 04 fax: 22 623 22 04 tomasz.nawrocki@minrol.gov.pl	Marta Rabczyńska Marcin Bożyk	tel.: 22 623 26 58 marta.rabczynska@minrol.gov.pl marcin.bozyk@minrol.gov.pl
----	--------------------------	-------------------------	-----------------	--	----------------------------------	--

Departamenty MRR koordynujące przygotowanie dokumentów na nową perspektywę

L. p.	Zagadnienie	Departament	Dyrektor	Kontakt	Osoba do kontaktu	Kontakt
1.	Przygotowanie Umowy Partnerstwa	Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej	Agnieszka Dawydzik	tel.: 22 273 76 00 sekretariatDKS@mrr.gov.pl	Iga Zupok - Giewartowska Anna Sulińska-Wójcik	tel.: 22 273 75 89 iga.zupok-giewartowska@mrr.gov.pl tel.: 22 273 76 18 anna.sulinska-wojcik@mrr.gov.pl
2.	Ewaluacja ex ante Umowy Partnerstwa	Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej	Agnieszka Dawydzik	tel.: 22 273 76 00 sekretariatDKS@mrr.gov.pl	Stanisław Bienias	tel.: 22 273 75 82 stanislaw.bienias@mrr.gov.pl
3.	Strategiczna ocena Oddziaływania na środowisko Umowy Partnerstwa	Departament Wsparcia Programów Infrastrukturalnych	Marek Michalski	tel.: 22 273 77 51 sekretariatDWI@mrr.gov.pl	Roman Gąszczyk	tel.: 22 273 77 46 Roman.gaszczyk@mrr.gov.pl
4.	Przygotowanie rozwiązań wdrożeniowych	Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy UE	Marek Kalupa	tel.: 22 273 79 00 sekretariatDKF@mrr.gov.pl	Magdalena Hajkowska	tel.: 22 273 78 99 magdalena.hajkowska@mrr.gov.pl
5.	Koordynacja przygotowania programów regionalnych	Departament Koordynacji Programów Regionalnych i Cyfryzacji Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym	Ewa Wnukowska Paweł Chorąży	tel.: 22 273 75 00 sekretariatDRC@mrr.gov.pl tel.: 22 273 80 51 sekretariatDZF@mrr.gov.pl	Piotr Machański Monika Gawron	tel.: 22 273 75 21 piotr.machanski@mrr.gov.pl tel.: 22 273 80 29 monika.gawron@mrr.gov.pl

6.	Kontrakt Terytorialny	Departament Koordynacji Programów Regionalnych i Cyfryzacji	Ewa Wnukowska	tel.: 22 273 75 00 sekretariatDRC@mrr.gov.pl	Monika Piotrowska	tel.: 22 273 5 27 monika.piotrowska@mrr.gov.pl
----	-----------------------	---	---------------	---	-------------------	---

e-mail: programowanie_2014_2020@mrr.gov.pl

Członkowie Zespołu Międzyresortowego - odpowiedzialni za przygotowanie RPO

Lp.	Województwo	Poziom marszałków/ministrów	Kontakt	Poziom dyrektorów	Kontakt
1.	dolnośląskie	Jerzy Tutaj, Członek Zarządu Województwa	tel.: 71 776-90-17 fax: 71 341-81-48 umwd@dolnyslask.pl	Mirosława Kwiatek, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich mirosława.kwiatek@ dolnyslask.pl	tel. 071 776 91 12 faks: 071 776 91 xx ewa.liberacka@dolny slask.pl - sekretariat umwd@dolnyslask.p 1
2.	kujawsko-pomorskie	Michał Korolko, Członek Zarządu Województwa	tel.: 56 62 18 600 fax: 56 62 18 553 mw.sekretariat@ kujawsko-pomorskie.pl	Monika Walecka-Golasz, Zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania Funduszami i Projektami Unijnymi m.golasz@ kujawsko-pomorskie.pl	tel.: 56 656-11-10 fax: 56 656-11-29 biuro- programowania@ kujawsko-pomorskie.pl
3.	lubelskie	Krzysztof Hetman, Marszałek krzysztof.hetman@ lubelskie.pl	tel.: 81 44 16 600 fax: 81 44 16 602 marszalek@lubelskie.pl kancelaria.marszalka@ lubelskie.pl	Iwona Nakielska, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego iwona.nakielska@ lubelskie.pl Aneta Pieczykolan, Dyrektor Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego aneta.pieczykolan@ lubelskie.pl	tel. 0 81 44 16 850 faks: 0 81 44 16 853 defs@lubelskie.pl tel.: 81 44 16 738 fax: 81 44 16 740 drpo@lubelskie.pl
4.	lubuskie	Elżbieta Polak, Marszałek gabinet@lubuskie.pl	tel.: 68 45 65 274, 68 45 65 264, fax: 68 45 65 386 um@lubuskie.p	Paweł Sługocki, Dyrektor Departamentu Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego p.slugocki@ lrpo.lubuskie.pl Katarzyna Drożak, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej k.drozak@ lrpo.lubuskie.pl	tel.: 68 45 65 100, 68 45 65 106 fax: 68 45 65 101 sekretariat.dfr@ lubuskie.pl tel.: 68 45 65 546, 68 45 65 289 fax: 68 327 14 29 sekretariat.dr@ lubuskie.pl

5.	łódzkie	Witold Stępień, Marszałek Marcin Bugajski, Członek Zarządu Województwa	tel.: 42 663 30 01 fax: 42 663 30 02 marszalek@lodzkie.pl	Artur Stelmach, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej artur.stelmach@ lodzkie.pl Maja Reszka, Dyrektor Departamentu ds. Regionalnego Programu Operacyjnego mreszka@lodzkie.pl Dominik Patora, Dyrektor Departamentu ds. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dominik.patora@ lodzkie.pl	tel.: 42 663 30 92 fax: 42 663 30 94 programowanie2020 @lodzkie.pl tel.: 42 663 30 64 fax: 42 663 30 54 rpo@lodzkie.pl tel.: 42 663 30 80 fax: 42 663 30 82 pokl@lodzkie.pl
6.	małopolskie	Pan Marek Sowa, Marszałek msowa@malopolska.mw. gov.pl	tel: 12 63 03 107, 12 63 03 507 fax: 12 63 03 126 urząd@ malopolska.mw.gov.pl	Jakub Szymański, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej jszy@malopolska. mw.gov.pl	tel.: 12 29 90 700 /12 29 90 900 fax: 12 29 90 726, sekretariat.pr@ umwm.pl
7.	mazowieckie	Wiesław Raboszuk, Członek Zarządu Województwa wieslaw.raboszuk@mazov ia.pl	tel.: 22 59 07 802, fax: 22 59 07 875 sekretariatkm@ mazovia.pl	Agnieszka Rypińska, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich a.rypinska@ mazovia.pl	tel.: 22 5979 751, 22 59 79 755, fax: 22 5979 752, dsrr@mazovia.pl
8.	opolskie	Józef Sebesta, Marszałek	tel: 77 54 16 510, 77 54 16 511 fax: 77 54 16 512 marszalek@opolskie.pl	Karina Bedrunka, Dyrektor Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych k.bedrunka@ umwo.opole.pl	tel.: 77 54 16 565 fax: 77 54 16 566 dpo@umwo.opolskie .pl
9.	podkarpackie	Pan Zygmunt Cholewiński, Wicemarszałek Województwa	tel.: 17 850 17 80, 17 850 17 82 fax: 17 860 67 02 marszalek@ podkarpackie.pl	Marta Matczyńska, Dyrektor Departamentu Rozw oju Regionalnego m.matczynska@ podkarpackie.pl	tel.: 17 747 64 66, tel.: 17 850 17 00, fax: 17 747 64 27, fax: 17 850 17 01 drr@podkarpackie.pl, urząd@podkarpackie. pl

10.	podlaskie	Jarosław Zygmunt Dworzański, Marszałek	tel.: 85 74 85 100 tel.: 85 74 97 549 fax: 85 74 97 567 e-mail: marszalek@ umwp-podlasie.pl kancelaria@umwp- podlasie.pl	Daniel Górski, Dyrektor Departamentu Zarządzania RPO daniel.gorski@wrota podlasia.pl	tel. 85 65 48 399 faks. 85 66 54 398 sekretariat.rpo@ wrotapodlasia.pl
11.	pomorskie	Mieczysław Struk, Marszałek m.struk@pomorskie.eu	tel.: 58 32-68-502 fax: 58 32-68-503, marszalek@ pomorskie.eu	Radomir Matczak, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego	Tel.: 58 32 68 684 fax: 58 32 61 688 rpowp2020@ pomorskie.eu
12.	śląskie	Mirosław Sekuła, Marszałek	tel.: 32 20 78 290 nr wew. 290 fax: 32 20 78 291 marszal@slaskie.pl	Małgorzata Staś, Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego mstas@slaskie.pl	tel.: 32 77 40 654, 32 77 40 657, fax: 32 77 40 135 fundusze@slaskie.pl
13.	świętokrzyski e	Kazimierz Kotowski, Członek Zarządu Województwa	tel: 41 342 15 49, 41 344 33 47, 41 344 60 45 fax: 41 344 52 65, kancelaria@ sejmik.kielce.pl	Grzegorz Orawiec, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej grzegorz.orawiec@ sejmik.kielce.pl	tel.: 41 365 81 71 fax: 41 365 81 91
14.	warmińsko- mazurskie	Jarosław Marek Słoma, Wicemarszałek jaroslaw.sloma@warmia. mazury.pl	fax: 89 521 91 19 marszalek@ warmia.mazury.pl	Lidia Wójtowicz, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej	tel.: 89 521 93 00, fax: 89 521 93 09 gm@warmia.mazury. pl dpr@warmia.mazury. pl
15.	wielkopolskie	Leszek Wojtasiak, Wicemarszałek Województwa leszek.wojtasiak@umww. pl	tel.: 61 626 66 00 fax: 61 626 66 01 gabinet@umww.pl	Grzegorz Potrzebowski, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej grzegorz.potrzebowski@ umww.pl	tel.: 61 626 63 00 fax: 61 626 63 01 dpr.sekretariat@ umww.pl
16.	zachodniopo- morskie	Andrzej Jakubowski, Wicemarszałek Województwa Wojciech Drożdż, Wicemarszałek Województwa	wicemarszalek@wzp.pl, gabinet.marszal@ wzp.pl	Marcin Szmyt, Dyrektor Wydziału Zarządzania RPO, mszmyt@wzp.pl Magdalena Kogut- Jaworska, Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego	tel.: 91 441 11 71 fax: 91 488 10 15 wzrpo@wzp.pl,

Członkowie i obserwatorzy Zespołu Międzyresortowego (programowanie)

- resorty i instytucje centralne

Lp.	Resort/ Instytucja	Minister/Prezes	Kontakt	Dyrektor/ Zastępca Dyrektora	Kontakt
1.	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	Małgorzata Olszewska, Podsekretarz Stanu malgorzata.olszewsk a@mac.gov.pl	tel.: 22 245 59 21 fax: 22-694-74-01	Rafał Poździk, Dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych rafal.pozdzik@ mac.gov.pl Monika Dołowiec, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Strukturalnych monika.dolowiec@ mac.gov.pl	tel.: 22 245 54 50 mac@mac.gov.pl
2.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Pani Joanna Berdzik, Podsekretarz Stanu	tel.: 22 34-74-100 fax: 22 34 74 840 sekretariat.j.berdzik @men.gov.pl	Pani Claudia Torres - Bartyzel, Dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych claudia.torres@ men.gov.pl	tel.: 22 34-74-881 fax: 22 34-74-883 sekretariat.dfs@men.gov.pl
3.	Ministerstwo Finansów	Pani Hanna Majszczyk, Podsekretarz Stanu	tel.: 22 694 55 55 fax: 22 694-39-66 sekretariat.BMI@ mofnet.gov.pl	Pan Tomasz Robaczyński, Dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej tomasz.robaczynski@ mofnet.gov.pl	tel.: 22 694-37-04 fax: 22 694-38-18 sekretariat.IP@ mofnet.gov.pl
4.	Ministerstwo Gospodarki	Pani Ilona Antoniszyn - Klik, Podsekretarz Stanu	fax: 22-693-40-02 sekretariatSM@ mg.gov.pl	Małgorzata Szczepeńska, Dyrektor Departamentu Wdrażania Programów Operacyjnych Aneta Piątkowska, Dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz Dariusz Wojtasik, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich Maciej Witkowski, Departament Energii Odnawialnej (CT 4 i 7) maciej.witkowski@	tel.: 22 693 56 06 fax: 22 693 40 55 sekretariatDPO@mg.gov.pl tel.: 22 693 55 73 fax: 22 693 40 31 sekretariatDSA@mg.gov.pl tel.: 22 693 45 50 tel.: 22 693 49 50 fax: 22 693 40 26 sekretariatDFE@mg.gov.pl tel.: 22 461 46 20 tel.: 22 693 56 71 fax: 22 693 40 17 sekretariatDEO@mg.gov.pl

				mg.gov.pl	
5.	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Monika Smoleń, Podsekretarz Stanu podsekretarz.smolen@mkidn.gov.pl	tel.: 22 421 03 41 fax: 22 826 77 22 podsekretarz.smolen@mkidn.gov.pl	Karolina Tylus-Sowa, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich ktylus@mkidn.gov.pl	tel.: 22 421 03 02 fax: 22 421 03 71 dfe@mkidn.gov.pl
6.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Jacek Guliński, Podsekretarz Stanu	sekretariat.bm@nauka.gov.pl tel.: 22 529-27-18 fax: 22 628-09-22	Mateusz Gaczyński, Zaępca Dyrektora Departamentu Strategii mateusz.gaczynski@nauka.gov.pl	tel.: 22 621 78 83, 22 629 89 73 fax: 22 628 97 13, 22 628 67 76, 22 628 35 34
7.	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Czesława Ostrowska, Podsekretarz Stanu	min.ostrowska@mpips.gov.pl tel.: 22 461 -63-14 fax: 22 661-11-59	Magdalena Świdnicka-Wołyńska, Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego magdalena.swidnicka@mpips.gov.pl	tel.: 22 461 63 04, 05 fax: 22 461 62 64

8.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Zofia Szalczyk, Podsekretarz Stanu zofia.szalczyk@minrol.gov.pl	tel.: 22 623 15 11 fax: 22 623 12 00	<p>Waldemar Guba - Zastępca Dyrektora Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej waldemar.guba@minrol.gov.pl</p> <p>Edyta Wieczorkiewicz-Dudek - Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich edyta.wieczorkiewicz@minrol.gov.pl</p> <p>Magdalena Nowicka - Zastępca Dyrektora, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich magdalena.nowicka@minrol.gov.pl</p> <p>Joanna Czapla - Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich joanna.czapla@minrol.gov.pl</p> <p>Janusz Wrona - Zastępca Dyrektora, Departamentu Rybołówstwa janusz.wrona@minrol.gov.pl</p>	<p>tel.: 22 623 24 71 lub 22 623 18 40 lub 22 623 18 44 fax: 22 623 17 80 lub 22 623 23 72</p> <p>tel.: 22 623 18 42 fax: 22 623 20 51</p> <p>tel.: 22 623 21 08 fax: 22 623 20 51</p> <p>tel.: 22 623 12 34 fax: 22 623 12 35</p> <p>tel.: 22 623 24 04 fax: 22 623 22 04</p>
9.	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Pani Katarzyna Sobierajska, Podsekretarz Stanu katarzyna.sobierajska@msport.gov.pl	tel.: 22 244 31 70 fax: 22 244 31 71	<p>Maria Napiórkowska, Dyrektor Departamentu Turystyki turystyka@msport.gov.pl</p> <p>Ewa Suska, Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Współpracy Międzynarodowej</p> <p>Rafał Piechota, Naczelnik Wydziału w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej rafal.piechota@</p>	<p>tel.: 22 2443 172, 22 2443 172 fax: 22 2447 301</p> <p>dwm@msport.gov.pl tel.: 22 2443 123 fax: 22 2443 217</p> <p>tel.: 22 2443 106 fax: 22 2443 217</p>

				msport.gov.pl	
10.	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	Piotr Stachańczyk, Sekretarz Stanu	tel.: 22 628 99 93 fax: 22 601 39 88	Grzegorz Polak, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Funduszy Europejskich grzegorz.polak@ msw.gov.pl	tel.: 22 601 41 20 fax: 22 601 39 88
12.	Ministerstwo Sprawiedliwości	Jarosław Gowin, Minister	tel.: 22 52 12 746 fax: 22 52 12 832 gpm@ms.gov.pl	Jan Paziewski, Dyrektor Departamentu Budżetu, Kontroli Zarządczej i Efektywności paziewski@ ms.gov.pl	tel.: 22 521 25 44 fax: 22 521 25 70
13.	Ministerstwo Środowiska	Aneta Wilmańska, Podsekretarz Stanu	tel.: 22 57-92-793 fax: 22 57-92-588 gabinet.polityczny. ministra@ mos.gov.pl	Aleksandra Malarz, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich aleksandra.malarz@ mos.gov.pl	tel.: 22 57 92 823 fax: 22 57 92 629 Departament.Funduszy.Europ ejskich@mos.gov.pl
14.	Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	Patrycja Wolińska - Bartkiewicz, Podsekretarz Stanu	sekretariatmpw@ transport.gov.pl tel.: 22 630-10-00 fax: 22-630-18-02	Jarosław Pasek, Dyrektor Departamentu Funduszy UE jpasek@ transport.gov.pl	tel.: 22 630 12 07 fax: 22 630 12 04
15.	Ministerstwo Zdrowia	Sławomir Neumann - Sekretarz Stanu s.neumann@ mz.gov.pl	tel.: 22 634 94 40 fax: 22 635 24 87 kancelaria@ mz.gov.pl	Agnieszka Kister, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich a.kister@mz.gov.pl Michał Kępowicz, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich m.kepowicz@ mz.gov.pl	tel.: 22 530 03 69 fax: 22 530 03 50 kancelaria@mz.gov.pl tel: 22 530 03-66, 22 530 03-60 fax: 22 530 03-50 kancelaria@mz.gov.pl
16.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Lech Marcinkowski, Dyrektor Generalny	tel.: 22 694 7273 fax: 22 694 76 30 bdg@kprm.gov.pl	Krzysztof Motyk, Zastępca Dyrektora Departamentu Kontroli i Nadzoru KPRM	tel.: 22 694 70 16 fax: 22 694 66 36 dkin@kprm.gov.pl
17.	Rządowe Centrum Legislacji	Tomasz Raszczepkin, Wicedyrektor Biura Administracyjnego	tel.: 22 694-75-21 fax: 22 694-70-15, kancelaria@ rcl.gov.pl	Tomasz Raszczepkin, Wicedyrektor Biura Administracyjnego	tel.: 22 694-75-21 fax: 22 694-70-15 kancelaria@rcl.gov.pl

18.	Główny Urząd Statystyczny	Hanna Dmochowska, Wiceprezes h.dmochowska@stat.gov.pl	tel.: 22 608-31-01 fax: 22 825-17-86 dane@stat.gov.pl	Dominika Rogalińska, Dyrektor Departamentu Badań Regionalnych i Środowiska d.rogalinska@stat.gov.pl	tel.: 22 608-31-16 fax: 22 608-38-84 dane@stat.gov.pl
19.	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Paweł Szacillo, Dyrektor pszacillo@cupt.gov.pl	tel.: 22 262 05 02, tel. kom. 722 012 222 fax: 22 262 05 01 cupt@cupt.gov.pl	Małgorzata Zielińska, Dyrektor Departamentu Projektowego III mzielinska@cupt.gov.pl Szymon Puczyński - Dyrektor Departamentu Projektowego I spuczynski@cupt.gov.pl Pan Piotr Lipiec - Dyrektor Departamentu Kontroli plipiec@cupt.gov.pl	tel.: 22 262 05 00 fax: 22 262 05 01 cupt@cupt.gov.pl tel.: 22 262 05 00 fax: 22 262 05 01 kontrola@cupt.gov.pl cupt@cupt.gov.pl
20.	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Małgorzata Kozak, Wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	tel.: 22 826 39 48 fax: 22 827 16 25 sw2@uokik.gov.pl	Pan Piotr Pełka, Dyrektor Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej	tel.: 22 55 60 102, 22 82 60 513 fax: 22 826 10 31 ddo@uokik.gov.pl
21.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Bożena Lublińska-Kasprzak, Prezes	tel.: 22 432 80 80, 22 432 71 25 fax: 22 432 86 20 e-mail: biuro@parp.gov.pl		
22.	Urząd Zamówień Publicznych	Pani Izabela Jakubowska, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych	tel.: 22 458 77 03 fax: 22 458 77 83 wiceprezes@uzp.gov.pl	Emilia Garbala, Dyrektor Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków Unii Europejskiej Anita Wichniak-Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Magdalena Olejarz, Dyrektor Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej	tel.: 22 458 77 70 fax: 22 458 77 00 kontrola@uzp.gov.pl tel.: 22 458 77 57, 22 458 77 07 fax: 22 458 77 00 szkolenia@uzp.gov.pl tel.: 22 458 78 24 fax: 22 458 77 00 eu@uzp.gov.pl
23.	Narodowe Centrum	Pan Krzysztof Kurzydłowski,	tel.: 22 39 07 401 fax: 22-20-13-408	-	

Badań i Rozwoju	Dyrektor	sekretariat@ncbir.gov.pl		
--------------------	----------	--------------------------	--	--

**Partnerzy społeczni i gospodarczy
zaangażowani w przygotowanie dokumentów na nową perspektywę finansową:**

Lp.	Program Operacyjny	Partnerzy
1	Polska Wschodnia	Business Centre Club – 2 przedstawicieli, Bank Gospodarstwa Krajowego – 2 przedstawicieli, Forum Związków Zawodowych – 2 przedstawicieli, Fundacja Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych – 2 przedstawicieli, Pracodawcy RP – 1 przedstawiciel, NSZZ „Solidarność” – 2 przedstawicieli, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych – 1 przedstawiciel, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych – 2 przedstawicieli, PKPP Lewiatan – 2 przedstawicieli, Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT – 2 przedstawicieli, Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce – 3 przedstawicieli, Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Białymstoku – 1 przedstawiciel, Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Lublinie – 2 przedstawicieli, Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Olsztynie – 2 przedstawicieli, Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Rzeszowie – 1 przedstawiciel, Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w Kielcach – 1 przedstawiciel, Związek Rzemiosła Polskiego – 1 przedstawiciel.
2	Wiedza, Edukacja, Rozwój	Forum Związków Zawodowych – 1 przedstawiciel Business Centre Club – 1 przedstawiciel Związek Rzemiosła Polskiego – 1 przedstawiciel NSZZ „Solidarność” – 2 przedstawicieli OPZZ – 1 przedstawiciel PKPP Lewiatan – 1 przedstawiciel Pracodawcy RP – 1 przedstawiciel
3	Pomoc Techniczna	KK NSZZ Solidarność Pracodawcy RP Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
4	Infrastruktura Zrównoważonego	Bank Gospodarstwa Krajowego Konwent Marszałków Województw RP

Rozwoju		Fundacja Unia Metropolii Polskich Związek Miast Polskich Związek Powiatów Polskich Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich Stowarzyszenie Ekologiczne Eko - Unia Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki Koalicja Klimatyczna Polska Izba Inżynierów Budownictwa Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej Instytut Badawczy Dróg i Mostów Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych -Państwowego Instytutu Badawczego Instytut Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego Stowarzyszenie Energii Odnawialnej Stowarzyszenie Polska Grupa Agencji Energetycznych Instytut Nafty i Gazu Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie Izba Gospodarcza Gazownictwa Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A. Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC) Krajowa Rada Gospodarki Wodnej Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej Stowarzyszenie Integracji Stołecznej Komunikacji Społeczna Rada ds. Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej Railway Business Forum ITS POLSKA - Stowarzyszenie Inteligentne Systemy Transportowe Narodowe Centrum Kultury Związek Banków Polskich Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan Business Centre Club NSZZ “SOLIDARNOŚĆ” Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej (TEA)
---------	--	--

5	Polska Cyfrowa	<p>Związek Województw RP Urząd Komunikacji Elektronicznej Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Główny Urząd Geodezji i Kartografii Narodowy Instytut Audiowizualny Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Stowarzyszenie Miasta w Internecie Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Business Centre Club Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji Polska Izba Komunikacji Elektronicznej Polskie Towarzystwo Informatyczne Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej Instytut Łączności Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji Mazowiecki Klaster ICT Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni</p> <p>Eksperti dr Dominik Batorski – Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego, Uniwersytet Warszawski Prof. dr hab. inż Wojciech Cellary – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu dr Krzysztof Heller – Infostrategia dr Jerzy Kwieciński - Europejskie Centrum Przedsiębiorczości Wiesław Paluszyński – Trusted Information Consulting Sp. z o.o. dr Adam Płoszaj – EUROREG, Uniwersytet Warszawski Anna Streżyńska – Centrum Studiów Regulacyjnych dr Aleksander Tarkowski - Centrum Cyfrowe Projekt: Polska Piotr Wąglowski – Fundacja Panoptykon Agata Waclawik-Wejman - Gogle</p>
6	Inteligentny Rozwój	<p>PKPP Lewiatan Forum Związków Zawodowych</p>

		Pracodawcy RP Business Centre Club Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
--	--	---